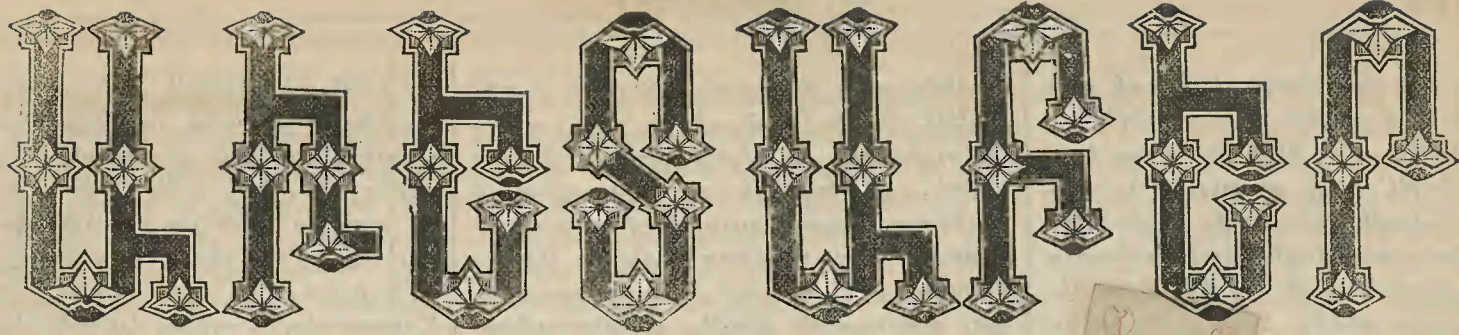

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ,

ԻԼՄԻՅԷ, ՊԵՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱՊԻՐ ՂԱԶԵԹԱ ՏԸՐ

ՃԻԼՏ 32.

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՅՈՒՆԻՍ 22, 1889.

Ն. 25.

ՄԷՎԱՏՏ Ը ՄԻՆՏԵՐԻՃԷ

	Սահիֆէ
Ա. Բ. Անսար Զուհուր Էտէն Պեր Կիւնաս	493
Հէր Շէյ Վազէթնտա	493
Պէն Տիւնեայա Ղալիպ Օլտուր	494
Պէշարէթին Խաթէմէսի	494
Գասթըն Գըսմէն Վիւնտուր Բէմալէ	
Էրմէսի	493
Վաթէրլը Մուհարրէպէսին Էմէթտար	
Պեր 'Ասքէրի	496
Իթթիքաթ Մէլտաթ Պի Հուսուտ Տըր	496
Ֆարէ	496
Մուհարրէթաթ	496
Իլանաթ	498
Շուհուրաթ Ը Սիւսսի	499
Ա. Բ. Էրմէն Բէյ'աթը	200

ԱԻՏՏԱԲԵՐ. Հէր հաճախ շնորհակալ երթիս Կիւնիս Գէր օրուհուր:

Մեմուլիք Ի շահանգէ վե տիյար Ե Կանայիյէ Իջիւն սեմեյիյի պեր վեմնի փեշին 1 1/2, վե ալթը այլը 3/4 Մեմուլիյէ, վե պեր Գիւս-խեմի 30 փարա տըր: Փօսթա Իսթրիքի քա-րաճըմըգա 'ա'իտ տիր:

Ղազէթայա տերմ Իջիւն քանդիքաթ Իս-քանպօլտա Ամերիքան Խանընտա Մ. Հ. Ս. Պարնըմ Իսմինէ, ապօնէ Եազըլմագ, վե փօս-տայա 'ա'իտ մեվատտ Իջիւն մեքքուպ վե ազգէ Պատ. Տօգ. Ի. Ֆ. Գիւրպօնա կեօնտե-րիմէի տիր:

Ամերիքան Միսիսիւնէրլէր Շերքէթի Թարաֆընտան, ՍԱՀԻԳԻ ԻՍԹԵՍԱՋ, Ճ. Բ. ԿԻՆԻ, ՄԻՆԷԼԼԻՑ, Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ:

Ա. Բ. ԱՆՍԱՐ ԶՈՒՀՈՒՐ ԷՏԷՆ ՊԵՐ ԿԻՆԱՋ

Գըրըմ մուհարէպէսինտէ Պետրոսըն Էֆէնտիսինի ինքեար Էթտիյի վազթ Էյլէտիյի Եթմինլէրին սեպէպինի իզաճ Էտէն զարիպ պիր վազը'ա վուգու' պուլ-մուշ տըր: 'Ասաքիրի մուսթաֆէզա չափուչարընտան պիրի վազթըյլէ Եթ-մին Էթմէք պէտ խուլընա միւլթէլա օլմուշ օլուպ, սօնկրատան ախլազը գապիհէ Ի սա'իրէ իլէ պէրապէր անը տախի թէրք Էթմէյէ միւլթասէր օլտը-ղընտան, չօգ սէնէլէրտէն պէրու րէ-ֆիգլէրի Թարաֆընտան Թապի'աթըմ ճի-հէթիլլէ Խիթիսալա շայան պիր գաթ կիպի Թանըլըր Խիթ: Ալմատա վուգու' պուլան մուհարէպէտէ միւմաիլէյի իլէ րէֆիգլէրի թէփէլէրի մուհաֆազա Էթ-տիլլէրի Էանատէ ախլաճէն Թարաֆըն-տան մուհասէրէյէ ալընըպ, քիւլլի թէ-լէֆաթ իլէ կէրի տէօնմէյէ մէճպուր

օլտուլար: Չափուշ մա'իլէթինտէ օլան-լարը Թօիլամազա նաֆիլէ Եթէն չալըշ-տը, Եիւրիւյիւ Էտէն 'ասքէր օրտուսը քէնտիսինի սիւրաիւ կէթիւրաիւ: Հի-ճապ ու զազապընտան նաչի չըտըրմագ-տէրէճէսինէ կէլիպ, ազգընտան տէհէթ Էնկիլ Եթմին վէ լա'նէթ փիւքիւր-մէյէ պաշտար: Ֆազաթ մուհարէպէ Խիթամ պուլուպ չալըրլարա 'ալտէթ Էթտիլլէրինտէ մէրդուլ չափուշ կէճէ-նին գըսմը ա'զամընտ տու'ա իլէ կէ-չիւրիպ, չօնուգ կիպի հէօնկիւր հէօնկիւր ազլատը: Օլ կիւն քէնտիլնէ վազը' օլան հալ հազգընտա րէֆիգլէրին հիւ պի-րիսինէ սէօզ աչմատը. անլէր տախի նէզաքէթլէ տալընըպ օլ խուսուսաա հիւ պիր շէյ տէմէտիլլէ: Ֆազաթ վա-զը'ա ի մէզքիւրէտէն սօնկրա չափուշըն Թալը ու հարաքէթլէրինտէ տահա միւ-թէվաղը, լաթիֆ վէ շէֆգաթլու օլտը-ղը կէօրիւմիւշ տիր:

ՀԵՐ ՇԷՅ ՎԱԳԹԸՆՏԱ

Պա'զըմ ճիւլէթլէրտէ վազթ պէն Ի պէշէրին գատէրինի Թա'իսին Էտէր: Ճիւլանտա ճիւլի-լէթի ինսանիլէյէ թէ'սիր Էթմէզ օլան սէմէ-րէսիզ պիր սա'աթ վէ տազիգա Եօգ տըր: Հէր կիւն 'էօմրիւմիւգիւն իսլա'ա Խաթուտ օլմասընա Խաթուրմ Էյլէյէն պիր գուլ-վէթ տիր: Պիր իչի վազթընտա իճրա Էթմէք, վէ հիւքէթ, գուլվէթ ու միւքէթ վէ գէ-քեալվէթ մալիք օլմագ ինստըն միւլթասէր գըլան սեպէպլէր տիր:

Նաթան Ռօշիլտ վաթէրլօ մուհարէպէսի պիր նէթիճէ Ի գաթիլէյէ վաթըլ օլունճայա-տէք իլք մա'իլմաթը ալա պիրմէք մէրամըլէ հուսուտ պօյընտա պէքէմէսիլլէ տլթը միւ-եօն Թալէր գազանտը: Բէսմի իլանըն վա-սըլ օլմասընտան Էվլէլ Լօնտրայա կէլտի, վէ զայրէթ Ի 'ազիմէ իլէ Խիկիլթէրտանըն մուհարէպէյի զայպ Էտէճէյինէ տա'իր մէյ'ու-սանէ Խաթէրլէր շա'յ Էտէրէք փիյաչայը գը-րըպ, գօնսօլիտ վէ սէնմ քեազըտլարընը Թօիլատը, վէ սօնկրա ֆիւթուհաթ խապէ-րի Եթթիլշտիլլէտէ փիյաչա Եիւքսէլէրէք փէք չօգ փարա գազանտը: Պու պիր մուհամէլէ Ի տէնպէթքեարանէ Խիթ իսէ տէ, Թամմ վազ-թընտա իլ կէօրիւմին հի' տէրէճէ գուլվէ-թի օլտըղընը կէօսթէրի: Պուստան պիր գալ սէնէ մուգատտէմ պէօլիւք պիր շէհրտէ պիր քիլիսէ գաթիսանախանէօր թէփէսինտէն աթէշ ալտը: Աթէշէ սու Եթթիլշտիլլէտէ

միւլթին օլմայըպ, օն Խաթուտ Եիւրմի տազի-գա կէշէր Խաթ պիւթիւն պինանըն Խանմասը միւհաթէմէլ Խաթ: Ֆազաթ կէմի Թա'իլէլէ-րինտէն պիրի սարըլըպ Եօգարըյա չըգտը, վէ Էսքի շափգասըյլէ աթէշի սէօնտիւրէրէք աչտըրտաքի գալապալըղըն ալըլարընա տախի սէզալար օլտու: Էվլէթ, հէր շէյ վազ-թընտա օլմալը: Էյէր ֆիլիսէ Թանըմազ Խաթ, իլ աթմէլէրի պուլըն հազիգաթ օլտըղընը պիլիլլէր: Ալազ ու իլթա Էտէն հէր աթմ թիճարէթին շարթլարընը պիլմէք խուսու-սընտա տազիգ օլմասընըն տէրէճէսինէ կէօ-րէ գազանըր Խաթուտ ալտանըր: Ղազէթա միւլթէլլէրի նէշի օլունաճագ պէնտլէրին վազթ ու հալէ միւնասիպ օլտըղընը տիւշիւ-նիւպ տիւշիւնմէլէրիլլէ զազէթանըն իլէրի Խաթուտ կէրի կիթմէսինէ սէպէպ օլուրար: Տա'վա վէքիլլէրի վազթը Խաթուտ վազթըրգ պիւրհանլար իրատ Էտէրէք տա'վայը գազա-նըրլար Խաթուտ զայպ Էտէրլէր:

Ֆազաթ սէն, Խա' քէնտիլնի հալա ֆրիս-տոսա վազթ Էթմէյէն տօսթուլմ, սէն 'էօմ-րիւն պու գա'իտէ Ի Խասիլէսինի Էն մուհիմմ վէ ինմալը Էն ա'զիմ զիյանը մուճիպ օլան պիր խուսուստա փալիմալ Էտիյօրսըն: Տիւն-տէն մա'տա հիւ պիր շէյին կէրիտէ գալմա-սընը իսթէմէզսին: Էքիմ վէ պիլիմին միւ-նասիպ վազթը կէշէր, Ֆազաթ սէն պու-նօգթայը տիգաթը շազարա ալմազսըն: Բուհանի 'էօմր կէշիլմէյէ պաշանըլաճագ վազթ ինսանըն Թապի'աթըն սապիթ գը-լան Էն միւնասիպ գէման տըր: Զիյրտէ պու-նըն աչիքեար պիր միսալընը կէօրէճէքսին: Ամերիգա շէհրլէրինտէն պիրինին Կ. Խ. Շիր-քէթինէ մախսուս պիր սալօնտա ալթմըշ քիլիտէն միւրէքքէպ պիր մէճլիս իճթիմա' Էտիպ, անլէրին արասընտա Էլլի Խաչընտան Խազարը անճագ պիր քիլի, գըրգ իլէ Էլլի Խաչարընտա օլանլարտան անճագ իլլի քի-չի, օթուլ իլէ գըրգ Խաչարընտա օլանլար-տան իւշ քիլի թէվպէ Էթմիշ իտիլէր իսէ տէ, օթուլ Խաչընտան աչաղը օլանլար ա-րասընտա ֆրիստոսա խըտմէթ Էտէն Զըքէ պէշ քիլի պուլուրնտը: Պէնիմ գաճընմա, հէր Խիթիլլայան մէմէքէթլէրտէ պու խու-սուս հազիգաթ տըր: Պալատէ մէքքիւր հա-զիգաթը թէֆսիր Էյլէմէք իչիւն գէքի օլան պիր իլթիյար շու միսալը իրատ Էթմիշ տիր: Մըգնաթը ֆիլան պէօլիւքիւքտէ օլան չի-վիլլէրի ճէզպ Էտէմէյիպ, տահա ուֆագ օ-լանլարը սըրֆ Եթթինտէն օյնատըր իսէ տէ, կէօրիւնմէզ գուլվէթիլլէ անիտէ պիր չօգ գաթիլալարը Էթրոֆընա Թօիլայա պիլիլլէ: Պու հազիգաթ տըր: Տիւնին ճանը ճէլպ Էթ-մէյէ օլան գուլվէթի Թամմ գալմանիյի ին-սանիլէնին գա'իտէսիլլէ իլլէյէն պիր գուլ-

վէթ տիր: Տին ինսանլարը ճէլպ էտէ պիւ-
մէք իչիւն թապի'աթըն մուգաւէմէթ գա-
նունընը եէնմէլի տիր: Անըն միւնասիւպ վազ-
թը ինսանըն թէ"սիրլէր գապուլ էթմէյէ հա-
զըր օլտըղը վազթ տըր: Տինին սէնին իչիւն
ճալիպ օլմասը ճանընըն միւնթա'իտ օլմասընա
վապէսթէ տիր: Ֆազաթ չօգ կէնճլէրին հէ-
լաք օլտըղլարը տէնիզ սահլիլի պուրաստա
տըր: Պուռնըն սէպէպի պու կիւնքի ֆուր-
սաթ եարըն էլէ կէչիլիլէ պիլիւր տէյիւ օլան
իւմիտ տիր: Կէնճ տօթլարըմ, հագիգաթ իլէ
հիւնսիւն փարազ իտրաքընը զայպ էթմէզ-
տէն թապի'աթընը թէրֆի էտիպ էյի օ-
լուն: Քրիստոս իչիւն եաշայաճազ միւնա-
սիպ վազթ շիմաի տիր:

ՊԵՆ ՏԻՒՆԵԱՅԱ ՂԱԼԻՊ ՕԼՏՈՒՄ
Տիւնեա, 'ալէմ, ճինս ի ինսան
Սիւրուր իլէ մէմու հէման,
էթսին նիտա տախի սիւպեան,
Մէֆթուր տիւնեա, մաղուպ շէյթան:

Ճանըմ՝ թէնիմ՝ էտիպ գուրպան,
Մէթուրը իքէն, զալիպ օլան,
Խէլասքեարըն էտէր ի'լան,
Մաղուպ մէզար, մաղուպ շէյթան:

Բապթ էյլէտիմ պէն կիւնանը.
Մանվ էյլէտիմ հէր պիր ահը.
Իշթէ՝ ճէննէթ վէ միֆթանը,
Խէլաս իլէ սէմա րահը:

Հիւրիլէթի, սէլամէթի,
Թէմիլի էթտիմ հիտայէթի,
Գանատ էյլէ մէրհամէթի,
Ուէ սէմայա կէօր ճէննէթի:

Խէլաս իչիւն ալ գանլար սաչ.
Ա' խաչընը «արտըմճա» գաչ.
Թաշըմազսան օմուգտա խաչ,
Սանա եօգ տըր սէմատա թաճ:

Ձեքմէլիսին սէն միւնէրրէտ.
Ղամ ու քէտէր տէրա ու միհնէթ.
Պու տիւնեայը էտէրսէն ֆէթհ
Սէմավաթտա ալըրսըն մէտհ:

Հիչ գօրգմա սէն օլսա սըզլէթ.
Սօնկրա կէլիւր սանա իւճրէթ.
Պէնտէն ալըպ զանի 'իպրէթ,
Պուլաճազսըն չօգ սէլամէթ:

Գօղգօթատա տէօքուլում ալ գան.
Կէլ պու գանտա պու կիւն երյգան.
Քի վաթանտա սէնի Եէգտան,
Իլ էլ էպէտ էթսին իսէնտան:

Սուկուրուրու Կ. Ե. Տ. ՏԱՐԵՐ
18 Ապրիլ 1889

ՊԵՆԱՐԵԹԻՆ ԽԱՏԵՄԵՍԻ
[Պէնս ի մախտուս]

1.

Թէճրիպէ հէր մուհիմ իչին մուվաֆֆազ
օլմասը իչիւն խուսուսի ֆէրալէրին 'էօստէի
նէզարէթ վէ հիմմէթլէրինէ իհալէ օլունմա-
սը լազըմ իտիլին ինսանլարա էօյրէթմիշ
տիր: Էն ճէսուր 'ապքէլէր քէնտիլէրէ րի-
յասէթ վէ հարաքէթլէրինի թա'եին էտէճէք
գօմանտանլարա միւնթաճ տըրլար: Էն միւ-
թէգատտիմ ճէմա'աթլար արասընտա սիւպ-
եանըն էմր ի թա'իմ ու թէրպիլէսի խօճալըզ
իչի իչիւն խասսէթէն հազըրլանմըջ օլան
մու'ալլիմէրին 'էօստէլէրինէ հէվալէ օլուն-
մալը, վէ հէր մէքթէպ եախօտ գօլէճ հէյէ-
թ ի մու'ալլիմունը րիյասէթլէրինտէ ճիւմէյէ
նէզարէթ էտէճէք պիր րէ'իսէ մալիք օլմալը
տըրլար: Այնի խուսուս քիլիսէ հագգընտա
տախի սահի տիր: Քիլիսէ 'էօստէսինէ էն

մուհիմ օլուպ, էն պէօյիւք հիքմէթ վէ տի-
րայէթէ միւնթաճ օլան պիր իշ հէվալէ օլուն-
մըջ օլան պիր թէչքիլաթ տըր: Քիլիսէնին
րէ'իսի, պէօյիւք վէ ալալարը պիւթիւն
տիւնեայա եալըմըջ օլան պէօյիւք րուհանի
օրտունըն պաշ գօմանտանը Բապպ Յիսուս
Քրիստոս տըր: Ֆազաթ հէր պիր օրտունտա
պաշ գօմանտանըն թա'իթ ը գօմանտանտա
իճրա ի վէզաիֆ իչիւն ճէնէրալար, միրալայ-
լար, վէ եիւզ պաշլար օլտըղը գատար րիւթ-
պէճէ տուն օլան մէ'մուրլար տախի պուլուն-
մասընա ինթիյաճ վար տըր: Պա'ղը միւնթա-
զիլ քիլիսէլէրին պիր գաշ եիւզէր ա'զալարը
վար տըր: Պու կիպի պիր ճէմա'աթտա 'ա-
զիմ գուլվէ ի րուհանիյէ վար իսէ տէ, էն
պէօյիւք նէթիճէլէրի հասըլ էտէ պիլմէսի ի-
չիւն 'ալէտ տէվամ թէչվիլ ու իտարէ օլուն-
մաք կէրէք տիր, վէ պա'ղը խուսուսլարտա
թամիմ գա'իֆ պիր չօճուգ վալիտէյն մու'ա-
վէնէթիւնէ էն զիյատէ միւնթաճ օլտըղը կի-
պի, ուֆազ վէ գա'իֆ պիր քիլիսէ տախի
չօպանըն եարտըմ վէ ինթիմամընտա տահա
զիյատէ միւնթաճ տըր:

Պա'ղը էյի առէմէր վա'ղ վէ թա'իմ իչի
իչիւն խասսէթէն թէֆրիգ օլունմըջ քիլիսէ
խատէմէսին լիւզուլմըն ինքեար էտէրլէր:
Պու Ֆիքրէ իլք աէֆ'ա զահիպ օլանլար ահա
քիլիսէտէ կէօրտիւքլէրի պէօյիւք սու ի իս-
թի'մալաթ սէպէպիտէն զահիպ օլմըջլար
տըր: Անլէր լիյազաթսըղ քիլիսէլէրին նու-
ֆուզ եախօտ գազանճ խաթըր իչիւն պէչա-
րէթ խըտմէթի սիլքինէ կիրտիլէրինի պի-
լիլէր իտի: Մէղմուճ ախազ ու ահվալարը
քէնտիլէրի փաք գալլիլ քիլիսէլէրին հուզու-
ընա կիրմէյէ զայր ի միւնասիպ գըլան պա-
ղըլար իւզէրինէ րուհանի միւրշիտէր նաղա-
րը իլէ պաղըլպ, սատէճէ փափառ էլիլիսէ-
սի կիլիսէլէրի սէպէպտէն, գատընլար իլէ
պաքիլէր գըզլարըն կիւնահ չըգարան փա-
փալարը օլուրլար իտի: Սա'իր քիլիսէլէր
գուլվէ ի ճիւմանիյէ հարիս օլտըղլարըն-
տան, նա'իլ ի մէրամ օլմազ իչիւն էն է-
մին չարէ տէյիւ խըտմէթ ի րուհանիյէ տա-
խիլ օլուրլար իտի: Նիլէթ ու մաղսէտլէրի
խալիս օլան սա'իր նիլէլէրի միւթէ'ասիլպ
վէ ճահիլ օլտըղլարը սէպէպտէն, ճէմա'աթը
Քիլիսէպ ը Մուգատտէսին 'ալի հագիգաթլա-
րը իլէ պէսլէյէճէլէրինէ, անլէրին ալ-
չազլանտըրըն պաթըլ ի'թիգատլարա զահիպ
օլմալարընա վէսիլէ վէրմէքտէ իտիլէր:
Հագգլարընտա պահա էթիլիմիլ էյի առէմ-
լէր իլք քիլիսէնին փէք մուհիմ պիր մախ-
սուսիլէթիլին զայպ օլմաշ իտիլինի տախի
կէօրտիլէր: Պետրոս րէսուլ քեաֆֆէի միւ-
միլէրին «Միւլիւքեանէ պիր քէհանէթ»
թէչքիլ էյլէտիլէրինի էօյրէթմիշ տիր: Քը-
րիստոս պէչարէթ իչիլի գըյամընտան սօնի-
րա Գալիլէա տաղընտա քէնտիլի կէօրմէք
իւզէր թօփլանմըջ օլան քեաֆֆէի 500 չա-
յիրտլէրէ թէպիմ ու իհալէ էյլէտի, վէ Ա'-
մալ. 8. 4 կիպի ֆըղրալարտան քեաֆֆէի
քիլիսէնին պու պէչարէթ իչիլի հիսսէտար
օլտըղլարըն կէօրիւրիւզ, Բէսուլի քիլիսէ
թէ'արրուլի իչիլիլէրին պիր հէյէթի իտի քի,
անլէրտէն հէր պիր իմանըն նէչըր իչիւն
էլիլտէն կէլէնի էթտիլի կիպի, քեաֆֆէսի
տախի րէսուլէրին իտարէսի թահթընտա ի-
տիլէր: Գուրունը վիւսթա քիլիսէսինտէ
'ալմամը նասըն եալընըզ գապուլ էթմէսի
մէ'մուլ պուլունուպ, խիսթիյանլըղըն թէ-
րազըլարնա մէտար օլան քեաֆֆէի ումուր
իւզէրինէ րուհպան կիրուհընա 'ա'իտ նաղա-
րըլէ պաղըլըր իտի: Էյի քիլիսէլէրին տիւ-
ըն պու նէվ՝ ճէրէյանը 'ալէյիլիտէ փրօթիս-

թօ էթմէլէրի թապի'ի իտի իսէ տէ, անլէր
տա'իմա օլ պիր ուճա վարմաղա մէյնալ օլան
միւսլիլէրին 'ատի խաթաթընտա պուլուն-
տըլար: Վա'իլլիլէ արթըզ ախազ ը մէզմու-
մէ ասհապը քիլիսէլէր թա'եին օլունմասըն
տէյէճէլէրինէ, անլէր «Էլ գօնուլմըջ վա'իլ-
լէրէ լիւզուլմ ևօգ տըր» տէտիլէր: Քիլիսէպ ը
Մուգատտէսի էհալիլին էլիլտէն ալսան քիմ-
սէլէրի մէ'մուրլիլէթ ի մուգատտէստէն թարա-
լէ անլէրին եէրինէ քէնտի ճէմա'աթլարընա
Քիլիսէպ ը Մուգատտէսի վէրէն վէ անլէրի օ-
գուլաղա թէչվիլլէ, մա'նալարըն անկա-
մալարը իչիւն անլէրէ եարտըմ էտէն գաթ-
լարը թա'եինէ չալըչաճազարընա պիւլա վա'իլ
անլէրէ Քիլիսէպ ը Մուգատտէսի վէրմէյէ
սա'յ էյլէտիլէր:

Պու ճիւմէլէ իլէ պէրապէր պիլզաթ Քի-
թապ ը Մուգատտէս քիլիսէ խատէմէսինին
լիւզուլմըն թա'իլմէտէր: Պօղոս վէ Բառնա-
բաս իլք սէյեհանթը թէպիլլիլէլէրինտէ քի-
լիսէլէրին թէչքիլ օլունմըջ իտիլի հէր շէհր-
տէ ինթիկեարլար նասպ էյլէտիլէր (Ա'մալ. 14.
23): Պօղոս րէսուլ Տիմոթէոս վէ Տիտոսա
իսթիկեարլար թա'եին օլունաճազ առէմէլէրին
էվասթընա տա'իր թէնպիհաթ ը էքիտէ ի-
թա էյլէտիլի կիպի, Տիտոսա (Տիտ. 1. 5)
Կիրիտտէ պուլունան հէվ քիլիսէլէրէ իս-
թիկեարլար թա'եինին իսմարլամըջ տըր: Պու-
նըն սատէճէ մուվազգաթ պիր ուսուլ օլմազ
իւզէր թա'եին օլունտըղընա մէյտանտա հիչ
պիր տէլիլ ևօգ տըր: Պու ուսուլ նէ՝ գէման իս-
թամ պուլաճազ իտի: Աճէպա Երուսաղէմին
խարապիլլէթի իլէ մի: Ֆազաթ Երուսաղէմին
խարապիլլէթի թա'իֆէլէրտէն տէօնմէ խիս-
թիլանլարա փէք ալ թէ'ալլուգը օլան պիր
մէս'էլէ իտի: Պօղոսըն Տիմոթէոս օլան րէ-
սալէսի ինթիմալ քի Երուսաղէմին խարա-
պիլլէթինտէն անճազ պէչ սէնէ ազտէմ թահ-
րիլ օլունմըջ իտիլիլտէն, նէ՝ սէպէպտէն օլ-
գատար զըսսա վազթ իչիւն իսթիկեարլարըն
թա'եինին օլ գատար մէրադ էտէճէք իտի:
Ինթիմալ քի հէյէլին խարապիլլէթինտէն 23
սէնէ սօնկրա եազըլմըջ օլան վահի քիլիս-
պընտա րուհ քէնտի մուսպիլիլին Եփեսոս-
տա, Իզմիրտէ, վէ սա'իր եէրլէրտէ օլան
քիլիսէնին մէլէլինէ, եա'նի չօպանընտ իրսալ
էտիլօր:

Իլք վա'իլլէրին իչի էլ եէվմ անլէրին զէ-
մանընտա օլտըղը գատար լազըմ օլան պիր
իշ տիր: Անլէրին պաշ մէչգէլէսի միւնթիլէ-
լէր իչիլմէք տէյիլ իտի: Պօղոս Քրիստոսըն
քէնտիլինի թէպչիլ ի պէչարէթ իչիւն կէօն-
տէրտիլինի պէյան էտիլօր, վէ անըն էյամըն-
տա օլտըղը կիպի, պիլիմ էյամըմըզտա տա-
խի Ալլահ վա'ղըն սէֆահէթի իլէ միւ'միլլէ-
րի գուրթարը: Նէ՝ մազսէտէ մէպիլ իսթի-
կարլարըն լազըմ կէլիլիլ Եփես. 4. 12 տէ
իզահ օլունմըջ տըր: Տիւնեատա էն ա'լա
քիլիսէնին ա'զասը զայր ի քեաթիլ օլտըղա-
րընտան, «Մուգատտէսլէրին իլմալը մազ-
սէտիլլէ» «չօպան վէ մու'ալլիլմէր» լազըմ
տըր: Անլէր կէրէք մա'իլմաթ վէ կէրէք
էվասֆ ճիւնէթիլլէ նազըս օլտըղլարընտան,
«Մէսիին ճէսէտի մա'մուրլիլլէ իչիւն» չա-
լըչանլարըն եարտըմընա միւնթաճ տըրլար:
Քիլիսէպ մէքքիլը 'ալի մէ'մուրլիլլէթ իչիւն
առէմէլէր խասսէթէն հազըրլանմալը տըրլար:
Պիր մէմէլէթին գալմանիյն ու նիզամաթը
քեաֆֆէթէն նէչը ու իլան օլունա պիլիլ
իսէ տէ, հիչ պիր մէմէլէթ 'ատալէթ վէ
հագգանիլլէթ իճրասընը էհալիլ իհալէ էթ-
մէզ: Քէնտի վազթլարընը գալմանիլին մէչգ
ու միւթալա'ասընա հասը էտիլպ, սըֆաթ ը
մախսուսլէրի քէնտիլէրի նահագգըզ իճրա-

սրնտան պէրի գըլան հաքիմէր օլմալը տըր : «Մէսին թարաֆընտան էլիլիք» էտէր կիպի իրաւը քէլամ էտէր զաթ, դըալ թարաֆընտան գանունըն անքեամընը իճրա էտէն քիմսէ գատար խոստուսի սուրէթտէ քէնտի իշի-նէ միւնասիպ օլմալը տըր : Պու միւնասէ-պէթ պիր եպիսկոպոսըն պիր ատէմին իւզէ-րինէ էլլէրինի դօմասըյէ թէ՛մին օլունմազ . էյէր պիր ատէմ՝ ատի պիր սէն՝աթա միւնա-սիպ օլմազ իշիւն ալլարճա վէ սէնէլէրճէ շայիրտիլք էթմէյէ միւնթաճ իսէ, էլպէթթէ պիլա ճէհա ինճիլ վա՛ղը իշիւն միւնասէպէթ թէ՛մին էտէմէզ : Պիր ատէմ՝ «Աճէպա ատէմ-լէրի վա՛ղըլլէ հազըրլամազ պապընտա էլ եէվմ իթթիլազ օլունան ուսուլ միւմթին օլան էն ա՛լա ուսուլ մը տըր» տէյիւ սօրա պիլիւր : Պէլլէր իլմի իլանի մէտրէսէլէրինին տէրս փրօկրամլարընա պա՛ղը մուֆիտ տէրս-լէր իլալէ օլունա պիլիւր : Ինսանլարըն բու-հանի խայր ու մէնֆա՛թը իշիւն իլմի իլա-հի մու՛ալլիլինին թահթը քէնդարէթինտէ իճրա օլունան իշէ պէլլէր մուֆիտ սուրէթ-տէ տահա զիյատէ վազթ վէրէ պիլիւր : Ֆա-գաթ վա՛ղը հէր հալտէ պիր նէվ՝ թա՛լիւմ, վէ թէ՛մին ու իսթիհասալ էտէ պիլիւրի էն ա՛լա թա՛լիւմ ալմալը տըր :

Պու թա՛լիւմ թէ՛մին, վէ պա՛տէհու ուղըր-նա թա՛լիւմ օլունաղը իշի պիլիւրն է՛օմ-րիւնտէ իճրա էթմէք իշիւն վա՛ղը քէնտի վազթընը վէզալիֆ ի մէպէթինէ վէրմէսի լա-զըմէտէն տիր : Պունըն իճրասընա մուգթէ-տիր օլմասը իշիւն անըն թէ՛ալլիւշիւ վէ մէ-սարիֆաթը ճէմա՛թը թարաֆընտան թէ՛-տիյէ օլունալը տըր : Պա՛ղը վա՛ղըլլէր վար տըր քի, խայլը էմլաք ու էշեա թէվէրիւս էյլէմիշ օլաղլարընտան, քէնտի մասրաֆ-լարըյէ վա՛ղ էտէ պիլիւրէր : Պա՛ղը միւսթէս-նա հալ ու քէնթիյէթլէր թահթընտա ատէմ-լէր փալլօս կիպի քէնտի թէ՛ալլիւշիւ ի-շիւն վազթլարընը պիր գըսմընը սա՛ր պիր իշ իլէ կէշիւրէ պիլիւրէր : Իշթէ պու վէճնէ «Մէսինին պէշարէթինի մէճճանէն թէպշիւր էթմէք» պա՛րս ի ֆթթիլար պիր շէյ օլուպ, չօգ տէֆա անըն իճրասընա մուգթէտիր օ-լանլարա զըպթէ էյլէմիշ իսէք տէ, պու ճիւմ-լէ իլէ պէրապէր Պօղոս մու՛ալլէն չօպան տէյիլ, ֆագաթ սէյեար պիր բէսուլ իտի, զիրա պիր չօպանըն իւճրէթսիլ չալըշմասը քէնտիսի իշիւն խայրը օլա պիլիւր իսէ տէ, քիլիսէ իշիւն խայրը տէյիլ տիր : Վէ փէք ազ քիմսէլէր պիլա իւճրէթ վա՛ղ էթմէյէ մուգթէտիր տիրլէր : Փրօթէսթան չօպանլա-րը իլէ Բուճ վէ էրմէնի վափապարընը կէ-շինտիլէճէք ֆամիլեալարը օլաղընտան, պի-լա իւճրէթ պունը նէ՛ վէճնէ իճրա էյլէսին-լէր : Անլէր լազըմ կէլէն ագէյի ճէմա՛թլա-րընտան ալազ էյլէմէլի տիրլէր : Պիզ տալի սա՛ր հէր քէս գատար իւճրէթլի քիլիսէ խատէմէսինէ — հա՛նի միւնէրրէտ քեար վէ իւճրէթ էմէլլիլէ վա՛ղըլլէ խըտմէթինէ կի-րէնլէրէ գարը իզ : Վէ լաքին սատըգ պիր չօպան եախօտ սատըգ պիր փափաս սատըգ պիր մու՛ալլիւմ եախօտ սատըգ պիր հէքիմ գատար քէնտի ալըղընը գազանըր, վէ քէն-տիսի իշիւն միւնասիպ պիր մա՛աշ թալէպի-նէ Բիլմալը Մուգատտէսին անքեամընա էն պէօյիւք հազգ ու սէլահիյէթի հալիւ տիր : Սըֆէթ ու սըյրէթլէրի պիլիւրն քիլիսէ-նին պալիս ի ֆթթիլարը օլան պա՛ղը նէճիպ քիմսէլէր քիլիսէ խատէմէսինէ ազնէ վէրիւ-մէսինէ մուգալմէթ էթմիւշիւր իսէ տէ, հիշ պիր վազթտա քէնտի թարաֆլարընա պէօ-յիւք պիր ֆըրգա ճէլպ էտէմէմիշիւր տիր : Գիւրէ ի արգտա մէվճուտ իրիւթիյանլարըն

քեաֆֆէսի թագրիպէն 400,000,000 նուֆուս օլուպ, զիւր էթտիլիմիզ էֆքեարա գահիպ օլանլարըն՝ ատէտի 400,000տէն զիյատէ տէ-յիլ տիր : Պու հիսապտան քիլիսէտէ պուլու-նան հէր 1,000 քիմսէտէն 999ը քիլիսէ խա-տէմէսինէ ազնէ վէրիւմէսինին իւզընմընը թաստիգ էթմէքտէ տիր : Պու խոստուս միւնտէ՛ամըղա ա՛լա պիր տէլիլ իսէ տէ, ա-թիտէ զիւր էտէճէյիմիզ տահա ա՛լա պիր տէլիլ տիր : 1 Գօր. 9. 14տէ «Պու սուրէթ-լէ տալիս Բապպ պէշարէթի վա՛ղ էտէնլէրին պէշարէթտէն թէ՛ալիւշ էթմէլէրինի թա՛լիւն էյլէտի» տէնիւմիշ տիր : Պուրատա Անլէրին թէ՛ալիւշիւշիւր իւք՝ ասը զարֆընտա վէրիւ-սին տէնիւմէյիպ, մէս՝էլէնին պիլա թահտիտ թէրք օլունաղը պէյան էտիլիւր :

ԳԱՏԸՆ ԳԸՍՄԸՆԸՆ ՎԻԻՃՈՒՑՃԷ
ՔԵՄԱԼԷ ԷՐՄԵՍԻ

Պու պէնտտէ զիւր օլունան մուգիւրը՝ ա-տէթէ թիւրքիա գատընլարընըն նէ տէրէճէ միւպթէլա օլաղընտան մա՛լիւմաթըմըզ եօզ իսէ տէ, իւմիտ էտէրիզ քի, անլէրին սրա-սընտա փէք ճարի պիր՝ ատէթ տէյիլ տիր : Էլրօփա ուսուլ վէ մօտասընըն թէ՛սիւրաթը Մէմալիք ի Շահանէտէ ինթիշար պուլմագ-տա իսէ տէ, խանըմ էֆէնտիլէրին անլէրին էյի օլանլարընը գապուլ էթմէքլէ պէրապէր, լաթիտէքի պէնտտէ զիւր օլունանա պէնկ-զէր ֆէնա օլանլարընտան տալիս ինթիւրազ էյլէյէճէքլէրին մէ՛մուլ էտէրիզ :

(Մէ՛նէֆէ Ա-ե-ս-)

Գատըն գըսմընըն սըզըտըրըլըն պէլի իւ-զէրինէ սունի՝ սուրէթտէ հասըլ օլմուշ պիր չէքլ պօզուգըլը նազարը իլէ պազմամըզ իճապ էտէր : Ինճէ պէլ Չիլիլէրին սըզը-տըրըլարազ քիւշիւք գալըն յայաղարընա վէ փէրուլլարըն եասընտըրըլըն պաշլարը-նա թէշպիհ էտիլէ պիլիւր : Գատիմ գէմանլար գատընլարընըն ինճէ պէլլէրի օլամաղը մի-սիլիւ, չիմտիքի գէմանըն Հինտ գապիլէլէ-րինին պա՛ղըսընտա տալիս վիւճուտըն մէզ-քիւր գըսմընտա հիշ թագիւրգ էսէրի կէօ-րիւմէզ : Էօյլէ իսէ էլ եէվմ պիլիւրն մէտէ-նի՝ ալէմ գատընլարընտա կէօրիւլէն ինճէ պէ-լին սէպէպ ի Էլվէլի նէ՛ տիր : Եոնանիլէ-րին հիւան ու ճէմալէ փէրէսթիշ էթտիքլէրի գէմանլարտա գատըն գըսմը տէր հալ օլ՝ ասը ինսանլարընըն թահսինին գազանտն միւն-հանի վէ միւթէնասիպ խաթթլարըն ֆէրգի-նէ վարարազ քէնտի քէնտիլէրինի մէզքիւր չէքլ ու գալըպլարա սօզմազա պաշլաղարըն : Օլ գէմանլարտա մէրի իւլ իճրա թուրթուլան մօտէլլէր մէրմէր վէ թուճ սանէմէր չէքլ ու հէյէթլէրինտէ գէմանէմիզէ ինթիլալ էթ-միշ տիր : Պու հէյքէլ վէ սանէմէր նիտա թա՛լիւքիսի կիւզէլլիլ վէ վիւճուտա տիլ-րուպալընըն էն ա՛լա միսալլարըն՝ ատտ օլու-նուրար : Վիւճուտըն զարիֆ չէքլ պէլին խայլը գաթլարտան իպարէթ օլան պիր գուշագ վասըթտալլէ սըզըտըրըլմասըլէ թէտրիճէն արթըրըլալ : Պա՛տէհու պու՛ ա-տէթ օլ տէրէճէլէրէ վարաղըլալ քի : Մէր-վիյէթին պէյանընա, Հիլիփօկրաթ «Դօս գատընլարընըն էյէկիւ քէմիքլէրինի փէք սը-զըտըրմազլէ, քէնտիլէրին թէնէֆֆիւս գուլ-վէթլէրինէ միւտտիլէլէ էթմէլէրինտէն տօ-լայը թա՛ղիւր էյլէտի : Բօմալլար տալիս պու՛ ա-տէթի թագիլիտ էյլէտիլէր : Մարշէլ իլէ կա-լին քէնտի էսէրլէրինտէ օլ՝ ասըն խիլաֆ թապիլաթ ինճէ պէլլէրինի տէֆաթլէ զիւր էյլէմիշիւր տիր : Ֆիլ հագիգա կալէն, գօրսա վէ կէօյիւսիլլէքլէրին էլ եէվմ՝ ումուլմըն թահթը թաստըղընտա օլան նիշէ ֆէնալըզարը մու-

ճիպ օլաղընը իտալի՛ա էյլէմիշիւր տիր : Պու պէլի սըզըտըրմազ սէն՝աթը չու կէշէն իւշ պին սէնէտէն պէրու մուլթէլիֆ՝ ասըլարըն մուլթէլիֆ միւտտէթլէրինտէ քէսպ ի իթիւ պար վէ թէրազըն էյլէմիշ տիր :

Իլմի թէշիւրի նօզթա ի նազարընտան գա-տըն վիւճուտըն էրքէք վիւճուտընտան մատ-տէթէն ֆէրգիլ տէյիլ տիր : Բէմիքլէր,՝ աղա-լէթլէր, շէրեանլար, վէ՛ ասապէլէր միւշա-պիս սուրէթտէ թէշքիլ օլունմըլ օլարազ՝ ալ-նի թարգ ու ուսուլտա քէմալէ էրէրլէր : Բէշալիք գալպ, ազ ճիյէր, մի՛տէ, վէ պէյն ի-քի ճինստէ տալիս պիր տիրլէր : Պիր ճինս-տէ պիր՝ ազլըն վաղիֆէսինի իսլալ էտէն շէյ տիկէր ճինստէ տալիս՝ ալնի՛ ազլըն իշ-լէմէսինի մէն՝ էտէճէյի մուհագգազ տըր : էյէր պիր ատէմին պէլլինէ փէք սըզը պիր գուշագ պաղլալաճագ օլուր իսէն, գարըն վէ կէօքս արասընըն՝ իլմի հայաթա մախսուս վաղիֆէլէրի օլ վազթա կէօրէ իսլալ օլու-նուր, վէ ատէմ՝ աղլ վէ պէտէնէն իճրասը-նա մուգթէտիր օլաղըն իշին անճագ իւշտէ իքի վայընը էտէ պիլիւր : Գատըն գըսմընըն՝ ասըլարտան պէրու քէնտի պէլլինի սըզը-տըրմըլ իտիլինի նազարը իթիպարէ ուլա-ճագ օլուր իսէք, թէրազըն իշիւն քէնտիլին էն ա՛լա ֆուրսաթլարընը իշէ եարատամամա-սը, վէ՛ աղլ վէ վիւճուտա մէ՛մուլ օլաղըն գատար իլէրի կիթմէմէսի պունտան նէշ՝էթ էթտիլինի իսթինթաճ էտէ պիլիւրիզ : Անվալ միւսա՛լա օլուր իսէ, գատըն գըսմընըն սը-հէթ, գուլվէթ վէ պէտէնէն սիւրաթլէ թէ-րազըն էթմէսի քէնթիլլէթի պիլիւր պու էֆ-քեարըմըզտա տահա զիյատէ սապիթ գատէմ էյլէմիշ տիր : Մէքըլէր քէնթիլլէթ անլէրին վիւճուտէրի թէրազընտան մէն՝ էտիլմիշ օ-լուպ, հիւրիլլէթ ի հարաքէթ վէ բիյազէթէ հասրէթ չէքտիլլինի իշար էտէր :

Բիյազէթ ի պէտէնիլէ էսնասընտա տար էլպիսէնին գալպին իշլէմէսինէ օլան թէ՛սի-րինի թահիլ էթմէք իւզրէ, կէշէն եաղըն պիր թագըմ կէնճ խանըմ գըզլար քէնտիլէ-րին պօլ ճիմնասթիք էլպիսէլէրիլէ 340 եար-տալըգ պիր մէսաֆէյի գօշմաղա, վէ պա՛տէ-հու՛ ալնի մէսաֆէյի գօրսալարընը գօմուշ օլարազ գօշմաղա բաղի օլուրար : Հէր թէճ-րիպէտէ տէ հէր չալսա մախսուս օլան գօշ-մա վազթըն իքի պուշուգ տագիգէ իտի : Վէ իւք իսթիհան՝ ագապիլտէ հիշ պիր կէօնէ հէյէճան հախօտ իսլէճանը գալպ օլամամսը իշիւն իքինճի թէճրիպէ ֆէրտասը կիւն իւ-րա էտիլտի : Գօշմաղա պաշլամագտան նապզ տագիլգէտէ 84 տէֆա, պալատէ մէքըլէր մէսաֆէյի գօշտըղտան սօնկրա տագիլգէտէ 152 տէֆա վուրմագտա իտի : Պու միւտ-տէթտէ պէլին վասաթի գալընլըղը 23 վար-մագ իտի : Ֆէրտասը կիւն գօշուշ վազթըն-տա պէլէ գօրսէլէր գօնուլարազ գալընլըղը 24 փարմաղա թէնգիլ էտիլտի : Պալատէ մէզ-քիւր մէսաֆէ գօշմաղլէ ելինէ գաթ՝ օլուն-մասը՝ ագապիլտէ վասաթ հիսապ իւզրէ գալըն տագիլգէտէ 168 տէֆա վուրմագ թէհագըրըգ էյլէտի : Պիր ազ բիյազէթ ի պէտէնիլլէտէն սօնկրա, հաթթա քէնտիսին-տէ հիշ պիր իլլէթ էսէրի կէօրիւմէտիլի հալտէ պիլէ, նապզը տագիլգէտէ 160 տէֆա վուրմա պիր փէշիլվանտ գօշուշմազ, հախօտ քիւրէք չէքմէք հարընըն ինթիւրազ էյլէ-մէյի նասիհաթ էթտիլիմտէ քէնտիլլի հագգ-լը հիսս էթտիլիմի պէյան էտէրսէմ, պիր քիմսէ պու մուհիմ՝ ազլըն ալընալ չիւրիւ-մէսինէ, վէ՛ էօմիլլէրինին նըսթընը սըզը գօր-սէնին մուճիպ օլաղըն ուշղոնսըղըգ թահ-թընտա վիւճուտա՝ արըղ օլան զարար ու

գիտանա տա՛ր պիր ֆիքր փեյտա էտէ պիւ-
լիւր զանն էտէրիմ: Տար էլ պիտի թէնէֆ-
ֆիւսէ օլան թէ՛ սիրինի թանգիդ էթմէք իւզ-
րէ միգեասը թէնէֆֆիւս թէնէրիպէ էտիւտի:
Թապի՛ի կէօքսիւն տօգուղընճը զըլ՝ իւզէրին-
տէ վասաթ գալընըղը 28 փարմագ գօրսէ
իւէ 26 փարմագ իտի: Գօրսէ կիլիլտիլի գէ-
ման ագ ճիւլերին իթթիսա՛ը վասաթ հիսապ
իւզընէ 134 միւքէ՛ապ փարմագ իտի: Գօր-
սէլէր պիր թարաֆա ալընտըղընտա, միգ-
եասը թէնէֆֆիւս ագ ճիւլերին վասաթ վիւս-
՝աթընըն 167 միւքէ՛ապ փարմագտան իպա-
րէթ իտիլին իսպաթ էլէտի: Պու հիսապ-
տան 33 միւքէ՛ապ փարմագ քեար վար իտի:
Անըն պիւթիւն վիւճուտէ օլան գըլմէթիւնի
քիմ թաղտիր էտէ պիլիւր: Սըզը կէօյիւս-
լիւք վէ գօրսէլէր իսթիմալը վասըթասըլէ
գաստէն թէնէֆֆիւս էտէ պիլէճէքլէրի թա-
ղէ հալանըն երկղտէ 20 միլի խարիճտէ պրա-
գան գատընլարա նէ՛ տէյիւ թաղէ հալա
ինճիլի վա՛ղ էտիւտի: Գատըն գըսմընըն
վիւճուտէ քէմալէ էրմէսինտէն պահա էթ-
մէքլէ նէ՛ սէպէպտէն պու գատար վաղթ ու
նազտ թէլէֆ էտիւտի: Անլէրին տա՛տէտի մէ-
տէնի՛ ալէմա՛ն գաթէն էրքէքլէրտէն զիյառէ
տէյիլ մի տիր, վէ՛ աճէպա անլէրին պէօյիւք
գուզվէ ի՛ առապիլէ վէ գօր թալէպ էտէն
իլէր իլէ մէշուլ օլմալարը՝ մը մէ՛մուլ տըր:
Պէնտէնիգիւն պու սու՛ալլէրէ վէրէճէյիմ իւք
ճէվապ շու օլաճագ տըր քի, գատընլար
պիլ գաթ քէնտիլէրին խաթըր իչիւն վիւ-
ճուտէրի քեաթիլէն նէշվ ու նիւմա պուլ-
մասը պապընտա տա՛տէտի մալիք օլտըգ-
լարը ֆուրսաթլարա նա՛իլ օլմալը տըր-
լար: Էն՝ ալա ինսան նիւմուսէլէրի մէյտա-
նա կէթիլմէք իչիւն էյէր վիւճուտէ թա-
լիմ ու թէրպիլէ լաղըմ իսէ, գատըն գըսմընըն
ալա սուրէթտէ կէլիշմէսի իչիւն տալի թա-
լիմ՝ ալնի տէրէճէ մուհիմ տիր:

ՎԱԹԵՐԼՕ ՄՈՒՀԱՐԷՊԵՍԻՆԻՆ ԷՄԷՐՏԱՐ
ՊԻՐ՝ԱՍՓԷՐԻ

Պրագլիլտա պիր Ալման մուհաճիլի թա-
րաֆընտան նէշր օլունուպ, Բէֆօր՝ նամըլէ
մալլիւմ օլան զաղէթատա Վաթէրլօ մուհա-
րէպէսինտէ ճէնք էթմիշ պիր՝ասքէրին թէր-
ճէմէ ի հալը միւնտէրիճ տիր: Պու էմէք-
տար՝ասքէր Վիլիշմ Շարնվէպէր օլուպ,
1889ըն Յունալար Աինտէ քէնտիլին երկղիւն-
ճիւ եաշընը իքմալ էյլէմիշ տիր: Միւմաի-
լէյ՝ շանօլլէրիալը օլուպ, Նափօլլէօնըն սէ-
ֆէրինտէ զըր՛ըն սիւվարի՛ աքքէրի մագա-
մընտա Բուպարա գարշը ճէնքլէշմիշ, Լայի-
ցիկ վէ Վաթէրլօ մուհարէպէլէրինտէ հաղըր
պուլուսմըն, վէ պիլ գաթ քէնտիլին թի-
վայէթիւն նաղարէն, մէղքիւր սօն մուհա-
րէպէլէրին իքիսինտէ տալի եարալանմըն
տըր: Միւմաիլէյ՝ քէնտիլին երկղիւնճիւ
սիննիլի իքմալ էթմէսի միւնասէպէթիլլէ
թէճէմիւլ՝ էթմիշ օլան ճէմ՝իլլէթ Նափօլլէօնըն
թէճալուղաթը՝ ալէյինտէ մուհարէպէ էթ-
տիլի սըրատա ալտըղը հէփ գըլըճ վէ գուր-
շըն եարալարը 11 տէն իպարէթ իտիլին պէ-
յան էյլէտի: Պու ճէրիհէլէրտէն պա՛ղըլարը-
նըն էսէրի հալա անըն իւղէրինտէ կէօրիւ-
մէքտէ տիր: 1824 սէնէ ի Միլատիլէսինտէ
Էվրօփատան օսանտըղընտան, Բիօ Եանէյ-
րօյա ճիւրթէթ էտիպ՝ասքէր եաղըլտը, Վիլ-
հէլմ Շարն Վէպէր Պրագլիլա օրտուսընտա
միւլաղիմ ի սանլիլք թիւթպէսինտէ թէրֆի՛
օլունտու: Միւմաիլէյին թիւթպէթիլլէնճէ, չիւ-
տիքի իմիէրաթօր Տօն ֆէթրօյը տա՛նա միւ-
շարիլէյ՝ չօճուգ իքէն չօգ քէրրէ գուճա-
ղընտա թաշըմըն տըր: Պիր տէֆա Պրա-

ղիլիա ճէնէրալարընտան պիրինի թանգիլի
էյլէմէսինտէն նաշի միւմաիլէյ՝ թանթը թէվ-
ղըֆէ ալընուպ, տիլանը հարապ թարա-
ֆընտան իտաճա հիւքմ օլունտու իսէ տէ,
ուղուլ վէ սատըղանէ խըտմէթլէրի իչիւն
՝աֆվ օլունտու: Հէր նէ գէման իմիէրա-
թօր ֆատանա վիլայէթիլին զիյարէթ էթսէ
պու էսքի գահրէմանը կէօրմէյէ կէլիւր: Միւ-
մաիլէյ՝ քէնտիլին էլլի տէօրթ սիննիլէ գա-
տար պէքեար գալտըղտան սօնկրա, պիրիւս-
նըմ գըզը թէգէվիլիւմ էյլէտի, վէ 12 չօճուգ
փէտէրի օլունու: Վիլիշմ Շարն Վէպէր Ալ-
մանճալը սաշքի պիւս պիւթիւն ունութմըն
օլուպ, տա՛լիմա ֆօրթուկէղճէ գօնուշըր իսէ
տէ, Պօնալարթէ վէ Ֆրանսըղլարա օլան
էսքի՛ առապէթ վէ նէֆրէթիլին մուհաֆազա
էյլէմիշ տիր: Սէնէ պաշընտա երկը եաշընը
պիլթիլմիշ օլան պու գաթ թա՛ղիմէն թէ-
ճէմիւլ՝ էթմիշ Ալմանլար էսքի ճէնքճիլին
պիւս պիւթիւն թա՛ս օլմուշ պաշընա պիր
տէֆնէ թաճը վաղ՝ էյլէտիլէր: Անլէր միւ-
մաիլէյ՝ Ֆրանսա իլէ եէնի պիր մուհարէպէ
վուզուլ թագտիրինտէ կէլիպ քէնտի գա-
տիմ տիւշմէյլէրիլլէ ճէնք էտիպ էթմէյէճէ-
լիլի սու՛ալ էթտիլէրինտէ գըսապ վէ թէրս
պիր թարգտա, վէ պիր սուրէթ ի միւ՛էս-
սիլէտէ «Էվլէթ, քէմալը սիւր՝աթլէ» տէյիւ
ճէվապ վէրմիշ տիր:

ԻՍԹԻՐԱՍԹ ՄԷՅՏԱՆԸ ՊԻ ՀՈՒՏՈՒՏ ՏԸՐ

Կէօնէ կէօն մէս՝էլէլէրլէ իշթիլալ էտէն
պիլլէրճէ փարազ իսթիլտալարըն մահսու-
լը սալ՝ ու զայրէթլէրի վասըթասըլէ իսթի-
րա՛աթ մէյտանըն կիթտիքճէ քիւլիւլմէք-
տէ՛ օլտըղընա տա՛ր օլան ֆիքր փէք թէ-
՝ամիլմ էյլէմիշ տիր: Պիլլին մաքիւսընըն
հէր պիր տէլիլի չայըրլըգտա պիլլէճէք օ-
թուն մէյտանըն, վէ սապան վասըթասըլէ
աշըլան հէր պիր էվլէք չիֆթճիլին թարա-
պընտա կէօրիւլէճէք իշի ապալթաղը միսիլ-
լիւ, իւլուլ ու ֆինուսըն հէր պիր եէնի
թաթպիլի, վէ պէն ի պէշէրին ըէֆա, րահաթ
վէ մէնֆա՛աթընա մէտար օլան հէր պիր ի-
ճատ տալի իսթիլարըն մէյտան օլմալըղը
ճիհէթլէ տուրմաղա մէճպուր օլաճաղը գէ-
մանը կիթտիքճէ եաղընլաշտըրըղլարը գանն
օլունմագտա տըր: Դայր ի մատտի վէ տօ-
գունուլմագ չէյլէրի մատտի վէ տօգունու-
լուր էշեայա թաթպիլ էյլէմէյէ ալըմըն օլ-
տըղըմըղտան, պու իսթիլթաճ թապիլ ի տիր:
Պիլ պիր մէյտանտան պահա էյլէտիլմիլ
վաղթ մէղքիւր մէյտան կէրէք պիր չիֆթ-
ճիլէ, կէրէք պիր շա՛իրէ եալսօտ պիր միւլ-
թէրիլէ մալսուս օլուն, պիթ թապիլ խաթըր-
մըղա էօլիլիւր պիր մահալ կէլիլ: Փագաթ
՝աղի սալ՝ ու զայրէթլին մէյտանըն էօլիլմէգ
օլուպ, պիլտիլմիլ կէօրէ, պի հուտուտ տըր:
Անա հուտուտ թաթիլ էթմէք նէվ՝ ի պէշէրին
թէգատուլմիւնէ պիր սէտտ չէքմէք տիր:
՝Իւլուլ ու ֆինուս, վէ էտէպիլթաթա— հա-
յալթը թէրֆի՛ վէ թէվիլին էտէն քեաթֆէ ի
չէլլէրտէ, թէգատուլմէ սալիլ օլան մէյտան
խայալ էտէ պիլտիլմիլ գատար զայր ի մահ-
տուտ պիր հալէ կէլիլ: Վատիտէ տուրան
պիր քիլմէյէ ուֆուգ եաղըն կէօրիւլիւր, պիր
թէվիլէ չըգտըղընտա անըն նաղարէթի իմ-
թիտա էտէր, տահա երկքսէք պիր եէրէ
չըգըլտըղը հալտէ, մէյտան տահա զիյատէ
թէվէսիլ՝ էտէր: Տիւնեանըն գուզվէ ի իւ-
թիլար՝իլէսի հէր կիւն թէրէֆֆիւ՝ էթմէքտէ
տիր: Անըն մէյտանըն հիլ պիր վաղթտա էլ
եէվմ օլտըղը գատար պիւս պիւթիւն պի
հուտուտ պիր հալտէ կէօրիւլմէմիշ տիր:
Իսթիլալ օլունա կէլէն քեաթֆէ ի չէլլէր

թարիլա քիթապլարընտա գիքր օլունան ճիւմ-
լէ՛ աղիմ ֆիւթուսաթ, միւսթագալէլին միւլ-
թէմէլ օլան իճատ վէ իսթիլարընա գը-
յասէն թէրաղիտէ պիր զէրրէ մագաթընտա
տըր: Հէր պիր եէնի մուգաֆֆէրիլլէթ ֆա-
թիհէ սալ՝ ու զայրէթ իչիւն եէնի եօլար ա-
շար, վէ անը տահա զիյատէ վէ ալա իշ ի-
չիւն հաղըլար: Պիր իշթիլանըն թէսվիլէ-
սի սա՛ր իշթիլանաթըն նէ եօլտա թէսվիլլէ
օլունաճաղըն իրա՛ն էտէր: Ինսան իչիւն
էտէճէք իշ օլտըղը միւտտէթճէ միւլթէրի՛
իշ պուլաճագ տըր: Սլէմ թապիլթըն խա-
լիլ օլան Պար ի Թա՛ալա հաղըթլէրի պէն ի
պէշէրին թէգատուլմիւնէ պիր կէլիլմէգ
սէտտ ի միւմանա՛աթ չէքմէտիքճէ իսթի-
րա՛աթ աղա թա՛թիլ էյլէմէյէճէքլէր տիր:

ՅԱՐԷ
(Սալէնիլէք Սալէնիլ)

Ձէֆլըք՝ Չըքէլ նամ զաղէթանըն մուլ-
պիլլէրինտէն պիրի ֆարէլէրի գըրմագ պա-
պընտա՛ ալէս սէվիլլէ Սմէրիգտա գուլա-
նըլան չարէյէ պիր տահա՛ աճմէնին տիգգա-
թընը ճէլպ էյլէմէքտէ տիր: Ֆարէլէր էվ-
լէրտէ պուլունան մուղիլի հայլանլարըն էն
զէյրէք օլուպ,՝ ալէլ ումուլ թէլէֆ օլուն-
մալարը իչիւն գուլանըլան վասըթայը չա-
փուճագ սէգըլէր, վէ կէօրէմէգլէր իսէ պիլլէ,
էքսիլթիլլէրին ֆարգընա վարարագ ֆէլա-
քէթտէն խէլաս պուլմագ իչիւն տէնէլլէ
գաշարար: Մուլպիր ի մէրգուլ ֆարէնին
պու թապիլթընտան իսթիլթաթէ էյլէյրէք
պիր տուղագ գուրտու: Տուղագ տիգգաթլէ
սագլանըմըն օլան պիր սու վարիլինտէն ի-
պարէթ իտի, վարիլին թէվիլէսինտէ պիր
տէլիք օլուպ, գալաղը միւլաղէնտէ սագ-
լումագ իչիւն անըն օրթասընտան պիր թէլ
կէլիլիլմիշ իտի: Պու տէլիլին եաղընտա
ֆարէլէրին զայթլէ սէվտիլլէրի պիր փար-
չա եէմ աքըլմըն իտի: Ֆարէլէր եէմէ էրէ
պիլմէք իչիւն տէլիք գալաղընըն իւթիւն-
տէն կէլիլլի իտիլլէր: պու էճլալէն անլէրի
ալտաթմագ մէրամըլլէ գալաղ պիր հաթիլա
գատար տէլիլտէ սըգըլաշտըրըմըն իտի:
Սօնկրա գալաղըն մանտալը աշըլտըղընտա
պիր գաշ կէճէտէ ֆըլընըն իչիլտէ խայլը
ֆարէլէր պօղուտը: Ֆարէլէրին պաղի գա-
լան գըսմը պունը կէօրիւլլէրինտէ օլ մա-
հալի պրագըլ գաշմաղա մէճպուր օլտուլար:

ՄՈՒՀԱՐԷՐԱԹ

ՊԻԼԼԻՍ Ե ՔԱՊԻՒՅԷ ՎԷ ՔԻՔԱՊ Ե ՄՈՒԳԱՏՏԷՍ
7.

Սիւլուրիյան, Տէվօնիյան վէ Միւտտէթ ի
Փանիլլէ իսթիլլէ մա՛րուֆ օլան մէղքիւր
իւլ միւտտէթլէրտէ թէլէքքիւլ էթմիշ օլան
գալալարըն մէճմուլի գալընըղը Ամէրիգա
գըթաճընտա 27,000 արշընա, վէ էվրօփա-
նըն պա՛ղըն սէմթլէրինտէ 35,000 արշընա
պալիլ օլուպ, պիւթիւն միւտտէթ ի Ժէօլ-
փիտէ թէլլէվիլին էթմիշ օլան գալալարըն
հէման հէման իւլտէ իքիսի տիր: Պունլարա
մէնսուպ օլան առարը հայլանաթ վէ նէպա-
թաթ սօնկրատան թէլլէքքիւլ էթմիշ գալա-
լարա չօգ պուլունմաղըղը, վէ եալսօտ գէ-
վալա երկը թուլթուլ օլտըղը սէպէպտէն,
պունլարըն իւլիւնէ պիրտէն Հայա՛լ Սլէֆէ
Տէֆէ (ֆալէօգօլ) տէնմիշ տիր:

(Կ). Միւտտէթ ի ֆանիլլէ գալալարընըն
իւթիլլէտէ, տէրիլիլի ինկիլթէրրատա 2,100
արշընա, վէ Ամէրիգա ի Շիմալինին գալալը
տաղլարըն սէմթլինտէ 6,700 արշընա վարան
գալալար մանգուլմէսի թէվարիլ ի Ժէօլփի-

յենին էն պէլի թագաւորներն ունէն օրուպ, պու-
նա Հայաստան (Մեծօղորդ) թէսմիյն օ-
լունմըն տըր։ Պու գայալարըն իպրազ էյլէ-
տիլի միւթէհանճիրաթտան անլաշըլտըղնա
կէօրէ, մա'տէն քէօմիւրիւ միւտտէթինէ մէն-
սուպ օլան նէպաթաթտան խալըսը պու
միւտտէթտէ տախի մէվճուտ իտիյոն տէ,
փալաւուտ վէ քէսթանէ աղաճը կիպի թո-
խումը պիւր գապուգ իչինտէ օլան ֆիտան-
լար, — չամ, վէ գաթրան, վէ սաղըզ աղաճ-
լարը կիպի Սընէվպէրիյէ թագըմընտան օլան-
լար, վէ միւտտէթին սօնուտա տօղրու խուր-
մա աղաճլարը տախի թէգալիւտ էյլէտի։ —
Հայալարաթա կէլինճէ, գուշլար, վէ մէմէլի
հայալարաթ էսէրի իւք տէֆ'ա օլարագ պու
գայալարտա միւշահատէ օլունտու։ շու գա-
տար քի, պու իւք մէմէլիէր Բանկարօս կի-
պի եւվրուսընը նաղըզ պիւր հալտէ թէվլիտ
էտիպ գարնընըն ալթընտաքի պիւր թօրպա-
տա պէօլետէն թագըմտան օլտըղը, վէ գուշ
տախի, պու կիւնքի պիւլտիյիմիլ գուշլարտան
ֆէրգիլ օլմագ իւղրէ, գուշրուղը օնուրղալը,
վէ աղըզ մէմէլիէր աղըզ կիպի տիշլի օլմա-
աը միւնասէպէթլէ, իւքիտ տէ մէնսուպ պու-
լունտըղլարը սընէֆլարըն նա թէմամ նիւմու-
նէլէրինտէն իտի։

Իշպու հայաթը վուսթա միւտտէթինի
միւթաղ գըլան էն պէլի խուսուտ Հաշէրաթ
իտի։ Հաշէրաթ՝ Տէվճիյան միւտտէթինին
նիւայէթինէ տօղրու թունուտալը գուշուր
օլմուշ իսէ տէ, նօղթա ի քէմալընա պուստա
վասըլ օլմուշ իտի։ Հայաթը նէպաթիյէնին
պօլլուղը մա'տէն քէօմիւրիւ տէվրինէ թէ-
մէլիւղ վէրէն խուսուտաթտան օլտըղը մի-
սիլիւ, հայաթը վիւսթա միւտտէթինի տէ
հէփ տիլէրլէրինտէն թէֆրիզ էտէն պէլի պիւր
խուսուտ հաշէրաթընըն քէսթէթ վէ 'աղաճէթի
իտի։ Ձիւնքի քէնֆ օլունտան էսէրլէրինտէն
անլաշըլտըղնա կէօրէ, թու ի գէմինէ այագ
պասան հայալարաթտա անլէրտէն միւշիպ վէ
ճէսիմէրի կէօրիւմէմիշ տիւր։ Պու սէպէպ-
տէն պու տէվր Հաշէրաթ՝ Սընէվ Միւտտէթին
իսմիյլէ տախի ետա օլունտու։ Պունտա թօս-
պաղը, քէթթէնքէլէ վէ թիմաս' սընէֆըն-
տան չօգ նէվլէր պուլունտըգտան պաշգա,
էքսէրինին թապի'աթը մա' ի օլտըղը հալտէ,
13—20 արընը պօլունտա փէք մէֆրէթ չէ-
շիտէրի տախի վար իտի։ Պունլարտան եա-
րասա կիպի հալաւտա ուշա պիլէն վէ ֆիւթ-
թաթիլ թէսմիյն օլունտան պիւր նէվլի ուշտը-
ղընտա գանատարը 10—11 արընը վիւս'ա-
թընտա ալըլըր իտի։ Հաշէրաթ թագըմընըն
էն մէխուֆ նէվլէրի Ամէրիգա ի Շէմալինին
Գայալըզ տաղլարը ճիւլարընտա, միւտտէթի
մէգըրէրէ գայալարընըն օրթալարընա տիւ-
շէն ճօրաթ' նամ թապաղարտա պուլուն-
տույօր։ Մէգըրէր մահալտէ քէնֆ օլունտան
Պըմիւթ'աթըն նամ պիւր նէվլինին պուտ քէմիյի
պիւր ուղուն ատէմ պօլունտա օլունպ, մէն-
սուպ պուլունտըղը հայալարըն ուղունըղը
24—25 արընը օլունտալը անլաշըլտը։ Երինէ
'ալի մահալտէ պուլունտըղը օլան տիլէր պիւր
պուտ քէմիյի էվլէթինի ունութալընըյօր։
Մէգըրէր քէմիյին ուղունըղը իւշ արընտան
ղիյատէ (8 այագ) օլունպ, մէնսուպ պուլուն-
տըղը հայալարըն պօլու 30—40 արընա կէ-
թիլէճէլի, վէ գէմին իւղէրինէ պաստըղընտա
էէրտէն եիւքսէթլի 12 արընա վասըլ օլա-
ճաղը հիսապ օլունտույօր։ Սընէվ Միւտտէթին
միյն էյլէտիլէրի իշպու քէթթէնքէլէ հայ-
վանաթ 'ալէմինտէ պու անէտէք քէնֆ օլուն-
տանլարըն էն ճէսիմ վէ գուլլէթլիսի օլունպ,
քէօիէք պու կիւնքի թիմաս'ըն եանընտա նի-
ճէ իսէ, էն իրի կէօլտէլի ֆիլ տախի պու-

նուն եանընտա էօլէ օլունտա իտի։

(զ)։ Հաշէրաթ միւտտէթի գայալարընտան
պիւր ատըմ տահա եօղարը չըղըլտըգտա, իպ-
րազ էյլէտիյի տասը ի հայալարաթտա միւշա-
հատէ օլունտան քիւլի ֆարգ ճիւլէթիլէ էվ-
վէլէրլէրտէն պիւս պիւթիւն միւթէֆէրիդ
պիւր 'ասրա տէլալէթ էտէն եէնի պիւր թա-
ղըմ գայալարա թաթ կէլիյօրըղ։ Պունլարըն
միւշթէվիյաթընտան օլան հայալարաթ վէ նէ-
պաթաթ միւթէհանճիրաթը էլ եէվմ տիւնեա
իւղէրինտէ մէվճուտ օլունլարա չօգ միւշա-
պիւն, վէ նիլէլէրինին տէ ճիւլէրի հալա տէ-
վամ էթմէքտէ օլտըղընտան, պու միւտտէ-
թէ տէ հայաթ՝ Քիւթէ'աթիլէ (Սընօղորդ) տէվ-
րի տէնիլմիշ տիւր։ Պունտան էվլէլէրի միւտ-
տէթին հայաթ 'ալէմինտէ էն ճալիպ ի տիդ-
գաթ օլան խուսուտ քէթթէնքէլէ գապիլին-
տէն օլան հայալարաթըն քէսթէթ վէ 'աղաճէ-
թի օլտըղը իչիւն օլ 'ասրա պիւր միւնասէպէ
Հաշէրաթը Սընէվ Միւտտէթի տէնիլտիյի
կիպի, Հայաթը Միւթէ'աթիլէրէ տէվրինտէ
տէ հաշէրաթըն հիւքմիւ կէլէրէք, մէյտան
մէմէլիլէրին օլունպ, քէսթէթ վէ վէֆրէթ ճի-
հէթիլէ պիւրինճիլէք պունլարտա միւշահատէ
օլունտըղընտան, պունտա տա 'ալի տէրէճէ
միւնասէպէթլէ Ձաթ'ա Սէֆիլէ (մէմէլիլէր)
միւտտէթի թէսմիյն օլունտըն տըր։ Ձաթ
իւս Սէֆիլէր իւք տէֆ'ա օլարագ պունտան
էվլէլէրի միւտտէթտէ թունուտա ի գուշուր
օլմուշլար իսէ տէ, պիւր աղ էվլէլ տէնիլտիյի
կիպի, անլէր թօրպալը նէվլ'տէն օլարագ
Ձաթ իւս Սէֆիլէ թա'իֆէթիլին նա թէմամ վէ
էտնա թագըմընտան իտի։

Իշպու միւտտէթին գայալարըն ինկիլթէր-
րատա փէք գալըն տէյիլ իսէ տէ, Ամէրիգա ի
Շէմալի գըթ'աթընտա 8,000 արընը թէճա-
լուգ էտէր։ Մէգըրէր գայալարըն ալթ գըս-
մընտա, Ձաթ իւս Սէֆիլէր լէմիսօրլար,
մայմուշլար, մէրքէպ վէ աթ կիպի թըրնոգ-
լըլար, վէ, ֆարէ վէ սընճապ կիպի կէմիւրէն-
լէր, վէ օրթա սէմիլէրինտէ քէսլան վէ թա-
թու կիպի տիշիպլէր, վէ իւսթ թարաֆըն-
տա, եա'նի 'ասրըմըղա տահա եաղըն տիւ-
շէն գըսմընտա տա ուղուն պունուշըլ ֆա-
լէթիլլըմ, պաշը իւք խօրթումը ֆիլէ պէն-
ղէր տմա աղը տիլէրի անընքիւնտէն ֆարգ-
լը օլարագ աշաղը տէօնմիւշ օլան Տիւնթէ-
րիլլըմ, Ամէրիգա ֆիլի եալուտ Մասթօտոն,
վէ ֆիլ Մահմուտի տէնիլէն թիւլիլ ֆիլ
կիպի մէմէլիլէր քէսթէթ իւղրէ պունուշըյօր-
լար։ Պունլարտա սօնկրաքիլէր, եա'նի թիւլ-
լիլ ֆիլ, Մասթօտոն վէ Տիւնթէրիլլըմ, տիւն-
եատա չիմտիլէտէք կէօրիւլէ կէլէն էն իրի
կէօլտէլի չարփալարտան տըր։ մէսէլտ, չիմ-
տիլի ֆիլէ չօգ պէնգէր օլան Մասթօտոն
նամ մէմէլիտէն Ամէրիգատա քէնֆ էտիլէն
պիւրինին քէմիլէրի տիլիլտիլինտէ աղըլարը-
նըն ուճընտան գուշրուղընըն ուճընտալէք
ուղունըղը 10 1/2, վէ իրթիֆա'ը 4 1/2 արընը
օլմտըլէ, սաղըղընտա չիմտիլի ֆիլին պիւր
գաշ միսլի աղըրըղընտա օլունտալը ֆէնմ օ-
լունտույօր։

Պունունտան էսէրլէրինտէն հիւքմի օլունտը-
ղընա կէօրէ, ինսան մէգըրէր Ձաթ իւս Սէ-
տիլէ միւտտէթինին սօն գըսմլարընա տօղ-
րու գուշուր էյլէմիշ տիւր։

Խիւլասա թարիլիլէ էտիլէն մէգըրէր ի-
ֆատաթտան կէօրիւյօրըզ քի, քիւրէ ի ար-
ղըն իւք գապուգ պաղլամասընտան անըն իւ-
ղէրինտէ ինսանըն գահիւր օլմասընա տէք մի-
րուր էթմիշ օլան միւտտէթ, եա'նի գալըն-
ըղը 40,000 արընտան էքսիք օլմայան գա-
լարըն թէնէքթիլինտէ կէլէն չօլ ուղուն
միւտտէթ գարֆընտա անըն մէգըրէր թէ-

պէտտիւլաթտան, պէյան օլունտան սըրա իլէ
կէլիլ օլտըղընըն իսպաթը քէնտի թաշ լէվ-
հալարընտա մուհարրէր տիւր։ Պունտան կէօ-
րիւյօրըզ քի, սօնկրատան օլան թէպէտտիւ-
լաթ իլէ վաղիլէթ ի ասլիլէլէրի տէյիլմէմիշ
օլան մէվգիլէրտէ գէման ճիւլէթիլէ ինսանա
էն եաղըն կէլէն թապաղալար, վէ եալուտ
սինն ճիւլէթիլէ գայալարըն էն կէնճի էն
իւսթէ կէլէնլէր, վէ հայաթը հալի գայալա-
րըն էն 'աթիլի էն տէրինտէ պուլունտանլար
տըր։ 'Իլմի ժէօլօթի թու ի գէմինէ գատէմ
գէն օլան մալուգաթ ալարսընտա ճիւլէթ-
սինտէն սօնկրա գուշուր էտէն ինսան օլտը-
ղընը խապէր վէրիյօր իսէ մէգըրէր գա'իտէ
սայէսինտէ տիւր։ Անըն պու իտտի'ասընա
էսա'ն էս'էրիլէն սնճապ սաթ'ըն գէմին-
տէ, եալուտ հայաթը միւթէ'աթիլիլէ միւտ-
տէթինէ մէնսուպ օլան գայալարըն իւսթ
թապաղալարտա պունունտալ տէրին թապա-
ղալարտա հիշ պունունտալըն տըր։

'Այնթապ Ե. Ս. Պէճաօս

Միւլէլիլէ քէնտի։

Սունկուրլու Եօղատ սանճաղը տախիլին-
տէ 1,000 Միւլէլիլ, վէ 500 իւ գայր Միւլէ-
լիմ օլան 1,500 խանէյի հալի պիւր դասապա
տըր։ Պունտա ինճիլ երիմի սէնէտէն պէ-
րու վա'ղ օլունտագտա օլունպ, պու միւտ-
տէթտէ ճէմա'աթ կէրէք տախիլի վէ կէրէք
խարիճի վուգուլ պունտան հիւճուլ վէ թէ'ատ-
տիլէրէ 'աղիմ սապի իլէ տայանարագ Բապ-
պըն եարտըմը իլէ քէնտինի մուհաֆաղա էյ-
լէտի։ Կէլէն սէնէնին Սեպտեմբեր այընտա
Մէրգիֆունտա իճթիմա' էտէն իթթի'ատըն
սէնէլի մէճիլինէ ճէմա'աթըմըղըն հալի իլէ
պէրապէր Մէրգիֆուն 'իլմի իլահիսինտէ
թա'իլմ վէ թէտրիս իլէ իւքմալը միւտտէթ
էյլէյն Հայկ էֆ. Եարտըմտանըն ճէմա'աթը-
մըլ թարաֆընտան վա'իլ տա'վէթ օլունու-
յօր իտիլինի 'արզ էյլէտիլմիդտէ, մէճիլ ի
մէգըրիլլէն գարարըլլէ միւնաիլէյն Եարտը-
մտան պիւր ան էվլէլ մահալը մէ'մուրիլէթի-
նէ 'աղիլմէթ, վէ պու 'աղիլ մէ'մուրիլէթի
քէնտիլինէ իլահի պիւր վաղիլէ 'ատա էտէ-
րէք, քէմալը սըտգ ու իւլլուս իլէ չալըշ-
տըղընտան, ֆէզա'իլ վէ տինտալըղը ճիւլէ-
թիլլէ հէր սընթէ էնալինին հիւսն ի թէվլէճ-
ճիւլիլէն մաղալը վէ մէտիլինէ չայան օլմուշ
տըր։ Վա'իլ ի միւնաիլէյն պու կիւնլէրտէ
Գայսէրիլէտէ իճթիմա' էտէճէք օլան վա'իլ-
լէր մէճիլինտէ հաղըր պունունտալ իչիւն
օլ թարաֆա 'աղիլմէթ էյլէտի։

Լուսաւորչալան պիւրատէրլէրիմիլ իւշ եիւղ
էլլի խանէյի հալի օլունպ, պիւր քիլիսա իլէ
Մէրգիֆուն Անաթօլիա գօլէճինտէ թէ'ալլիւմ
վէ թէտէրիւս էյլէյն Տիգրան էֆ. նամընտա
պիւր կէնճին իտարէսի ալթընտա պիւր պապ
մէքթէպէ մալիք տիլլէր։ Բունտին հալլէրինէ
կէլինտիլէտէ, կէնճիլէր արասընտա աղ վաղթ
գարֆընտա թունանի պիւր ինթիպան մէյտանա
կէլտի, չէօլլէ քի պա'ղը կէնճիլէր պիւր եէրէ
կէլէրէք Գիթապը Շէրիֆ թէթէպպիլէ իլէ
մէշըլլ պունունտագտա, վէ պու իլին տա-
հա զիյատէ թէգատտիւլինէ սա'յ էյլէմէքտէ
իւքն, թաղաղանլարտան պա'ղըլարը պու
իլին մէնինէ չալըշտըլար իսէ տէ, հէր նէ
սէպէպէ մէպիլ իսէ մուգթէտիւր օլունտը-
լար։ Պու իճթիմա' կիթտիլէք քէսպ ի գուլ-
վէթ էյլէյնլէք իւղէրինէ չիւքթէթ իսմինի ա-
լըպ հաֆթատա պիւր տէֆ'ա Փաղար կիւնիւ
մէգըրէր Տիգրան էֆ. Բիյասէթի թա'իլթընտա
'Անաթ Միթիգտէն պիւր գաշ պապ օղունտալ
տըր իւզան, քէզալիք 'Անաթ ճէտիտտէն պիւր
պապ գրա'աթ, վէ տէրա ալմագ ուսուլու ի-

լէ մէքթէպ օտաւարընըն պիրինտէ թէճէմմիւ-
էտէրէք, պու կիւղէլ ուսուլ իւղրէ տէվամ
էտիյօր իտի: Պու արալըզ վիւրուտինէ ին-
թիզար էտիլէն Եօզլատ առաջնորդը Աբրա-
համ եպիսկոպոս դասապամըզա միւստէլէ-
թինտէ ճէմա'ւթը թարաֆընտան մէմնունի-
յէթլէ դապուլ օլունտու, տէյէ պիլիւր իսէք
տէ, 'իւսվէթէն չօղա վարմազտան էքսէր
թարաֆընտան խօշնուտիյէթ իպրազ օլուն-
մատըզընը տա իզրարա մէճպուր ըզ: Եպիս-
կոպոս հազրէթլէրի շիրքէթէ տա'իր իրատ
էթտիյի նութընտա «Իշիտիյօրըմ քի, Փրօ-
թէսթան մաթպա'սընտան չըգան թիւքքէ
քիթապար օգույօր իմիւսինիզ, անլէր տի-
լէնճի պիր միլլէթ տիրլէր: պիլ տէ անլէր-
տէն տիլէնիպ տէ տիլէնճի օլմայալըմ: Փրօ-
թէսթան մաթպա'սընտան չըգան քիթապ-
լար հէմ'նօգսան հէմ տէ երկղիւ եալտըզ
վարազալը, ամմա իշի զէնիւր իլէ տօլու քեա-
ղըտլար տըրլար: անլէրի օգուսմաը ճա'իզ
տէյիլ տիր: օգուսմազ իսէնիզ էրմէնի մաթ-
պա'սընտան չըգան քիթապարը օգույօրն:
էյէր պու շիրքէթի միլլէթ վէ մէղնէպի-
միղլին թէգատտիւմիւ իշիւն տէյիլ տէ պաշ-
դա պիր էֆէքար իլէ եափըյօր իսէնիզ, Ալ-
լա' սիլի դահր էյլէսին» տէյէրէք լա'նէթ
օգուսմայա պաշլատը:

Օն տօգուզընը 'ասր կիպի միւնէվլէր պիր
'ասրտա միլլէթիմիղլին պու կիպի լուսպան-
լար թէ'սիրի վէ իտարէսի ալթընտա պու-
լունմազտա իտիլինի թէ'էսսիւֆլէ պէյան էտէ-
րիզ: Անըն պիլղէ էթտիյի պէտ տու'ալարա
պէտէլ պիլղ տալի քէնտի վազիֆէսինի Բրիս-
տոսըն էվամլիւր մուսէպինճէ իճրա էյլէմէսի
իշիւն Ալլահըն միւսմիլլէյի ույանտըրմասընը
նիյազ էտէրիզ:

Սունկուրլու Ա. Ս. ԳՈՒՅՈՒՄՃՈՒՆԱՆ
1889 Մայիս 15/27

ՍԵՅՅԱՆՍ
20.

Իսկէնտէրիյէտէն ֆէքք ի լէնկէր, վէ ճա-
նիպ ի Լօնտրայա թահրէք ի չարիւր 'ազիմէթ
էյլէտիք: Պէշ կիւն պիւս պիւթիւն տէնիզ-
տէն պաշդա պիր շէյ կէօրմէյէրէք ալթընճը
կիւնիւն խօշ պիր սապահընտա աֆիթապ
քէնտի ալթըն միւսթէվլէրիլէ ճիւնըն ուր-
լարա դարգ էթտիյի սըրատա Մալթա ճէզի-
րէսինէ վասըլ օլտըզ:

Մալթա, էքսէրիսի իմիւսթիյան օլմազ իւղ-
րէ, 110,000 սէքէնէյի հալի, արղէն 9, վէ
թուլէն 15 միլ պէօյիւքիլինտէ քիւշիւճէք
պիր առա իսէ տէ, կէրէք թարիս վէ կէրէք
'Բիթապ ը Մուգատտէնէ 'ա'իտ վազը'ալարը
ճիւնէթիլլէ 'ազիմ պիր մէվլէ' թուլթընըն-
տան տիգդաթա շայան տըր: Պու ճէզիւր
իլք տէֆ'ա Ֆինիքէլիլէրին միւսթէվլէքիւթը
իտիլի կիպի, պա'տէնու Սիշիւեա Եունանի-
լէրինին վէ անտէն Գարթաճինիլէրին վէ
սօնկրա Բօմալըլարըն թահթ ը թէսարրու-
ֆընա կէշտի: Փալլօսըն սէֆինէսի դադա-
զէտէ օլուպ պուրայա տիւշտիլիւնտէ Մալ-
թա Բօմալըլարըն եէտիւնտէ իտի Բէսուլ պու-
րատա իւշ ալ վազթ կէշիւրիպ իմիւսթիյանըզը
թէ'սիս էյլէտի: Ճէզիւրէ պիր թաղըմ մուհա-
րէպէ մէյտանը օլտըգտան սօնկրա, 'ասր ը
հազըրըն իպլիտալարընտա Ինկիլէրին
գապղէ ի թէսարրուֆընա կէշտի: Վազթը-
մըզըն միւսա'տտէսիլլինտէն պէնտէնիզ ճէ-
զիւրէյէ չըգամատըմ: Փաղաթ էլ ան Փալլօս
րէսուլըն իսմիլլէ կառ օլունտան օլ քիւշիւ-
ճէք լիմանը, կիւղէլ դասապալարընը, վէ
միւքէլլէֆ պիւնալարընը սէյր էթտիյիմ կիպի,
կէօսթէրտիլլէրի Սան Ժան (Սը. Յոլմանէս)

քիլիսէսի տէրուսինտէ, Փալէսթինի իսթիլա
էտէն իքինճի սալիպիյուըն սանճազ վէ ա-
լաթ ը հարպիյէլէրի մահֆուզ պուլունտըզը-
նը թաֆսիլլէն անլատըմ:

Պուրատէն աշըլըպ եօլըմըզա տէվամ էտէր
իքէն, արատա պիր ֆուրթունայա թուլթու-
մամըզ էքսիք տէյիլ իտի իսէ տէ, Մարտըն
իքինճի կիւնիւնտէ դուհուր էտէն ֆուրթու-
նա վէ անըն նէթիւճէսի 'էօմրիւմտէ պէլիլ
պիր նօզթա օլտըզընտան, անը զիքը էթ-
մէքսիզ տէ կէշէմէմ: Հալա վէ տէրեա դա-
յէթ ազըլըն իտի, Զանն էտէրսին քի Պահր ը
Սէֆիտ ճէնուպտան հուպուպ էտէն շիտ-
տէթիլ լօտօս, վէ զիւրվէլէրինէ պէյալլէր պիւ-
րիւնմիւշ տաղլար իլէ պիլ իթթիֆազ, ալար
իշիւնտէ նամտար օլան տէլի Մարտըն տէլա-
լէթիլլէ պիլղէ դարըն մուհուրէպէյէ դըյամ
էյլէմիշ իտի: Պու տիւլլէլ ի միւթթէֆիդէնին
Աֆրիգասէվանիլինտէն սէվլէ էյլէտիլլէրի վա-
շի վէ լաէնգաթ'ի տաղլար սէֆինէմիլղէ գու-
տուրզան արսիւնլար միւսիլլիւ պէր տէվամ
հիւճում էթմէքտէ, վէ հալիլլէ ալթըմըզտա
ազըլընը աշմըշ չար չէշի իլէ պիլղի, պիլղ իսէ
անճազ գուպպէ ի քէպուլթի ինթիզար էթ-
մէքտէ իքէն, պիր տէ սէմալաթ եա քէր-
պանըմըզտան օլուպ, պիլղտէն անճազ իւշ
միլ գատար իրագտա պուլունտան «Էքսիլլէնթ»
նամ վափօրըն տիկէր պիր րէֆիգիմիլղ օլան
վափօրա չարփըլըպ, եարըմ սա'աթ դարֆըն-
տա դա'ր ը տէրեատէ քիւմմալ օլաճաղը մէն-
գարէ ի միւսիւշէսինի պիլղտէն կիլղէմէք, վէ
եա տա պու տիլսուզ սէյրանա քէնտիսի տէ
պագամամազ իշիւն երկղիւնիւ սիյան պու-
լուլթար իլէ էօրթիւպ, կիւնտիւրիւմիլղի
կէճէյէ թահթիլ էյլէտի: Հէլէ քի պու մու-
հարէպէտէ անճազ պիր վափօր դայա, վէ պի-
րի տէ մէճրուս վէ իշէ եարամազ պիր
հալէ կէլմիշ օլարազ վէ պաշդա պիր դայա-
թըմըզ օլմայարազ դաշըպ ճէպլէլ թարիզ լի-
մանընա տիւշտիւք: Սէմալաթ մէրսիյէսինի
թէմամ էտիլ, պուլուլթար աղամազտան
սիւքիւթ, վէ դալըմ տէրեա վահէթիւնտէն
պիր տէրէճէյէ գատար տուր օլտըգտան
սօնկրա, երին օրատան աշըլարազ Աթլան-
թիլղտէ միւֆէրընի պիր կիւնիւմիլղ օլմասըյ-
լա, գաղաղտէ սէֆինէնին թա'իֆէսինտէն
օլուպ տա պիլղիմ վափօրտա պուլունտան
Զ-Յ քէսանըն պիր թաղըմ չալըլար իլէ
ֆասըլլար էթտիլլէրինի թէ'աճիւպլէ սէյր
էտէր իքէն, տէնի օլան պիր թա'իֆէ պա-
նա եազըն կէլիպ, տիւնքի աֆէթտէն նէճաթ
պուլմալարընը սալթ գաթիթտան մէհարէթի-
նէ հալի իլէ, «Իմտատընը իսթիւրհամ էթտի-
յին Ալլահըն քիմ վէ նէ'րէտէ տիր, իշթէ
վափօրըմըզը գուրթարան գաթիթան տէյիլ
մի», տէյիլ օլան իսթիւրհաքեարի սու'ալընա,
«Ալլահըմըզ ճիւնանը գաթի'իտիլի թա'իւն,
տաղլարը միգան, պալըրլարը գանթար իլէ
վէգն էտէն, զէմիւնին թօփրաղընը էօլլէքէ,
օգիւնսօսըն սուլարընը ալթուճըյա, սէմալա-
թ իսէ գարընըյա էօլլէն» օլ Զալթ ը Մու-
'աղղամ տըր քի, Անըն հէ'էթիւնի կէօսթէ-
րէն աշնէ իշթէ պու օգիւնսօս տըր: Տիւն
Անըն տէրեալարը թուլթուշտընա դաղապը-
նը, վէ պու կիւն լաթիֆ փէտէրանէ մէհա-
մէթիւնի կէօրտիւք» ճէվապ ը սէվապընը վէ-
րէրէք Լօնտրայա միւստէլլէթ էյլէտիք:

Պու շէհրին կէօրմէյի վէ իշիլթէյի տէյէր
օլան եէրլէրի, եա'նի Ատէմտէն օն պիւնլէր-
ճէ սէնէլլէր ագտէմ եաշալըպ, շիտի իսէ
իսմ ու ճիսմի նա մա'լիւմ էճնասը հայվա-
նալթըն վէ պիր տիրճէմ աղըրըզընտա փէր-
վանէտէն պիւնլէրէ օգգա աղըրըզընտա օ-
լան պալէնայա վարանատէք թօփլանմըշ պէր-
րի վէ պահրի հայվանալթըն մէ'վասը օլան
'իլմի հայվանալթ միւքէլլանէսի, Ինկիլթէր-
րա թարիլինի միւսէլլա դըլան զէվաթ ը
սիթուտէսիմալթըն միւշէրրէֆ պէրկիւզար

վէ սանէմէրինին մալղէնի օլան Սէյիթ ֆ
վէ Ուէսթ Մինիսթըր նաման քիլիսէլլէ
պէն ի պէշէրին սէպալլէթինտէ Ա. Բ. տ
յիպ տէ քիթապա մալիք օլալըտան շիմ
յէտէք էօլլէն վէ եաշամապտա օլան էյլսին
միւսթէլլիֆէյէ մալսուս քիւթիւպտէն օլ
իւղրէ, իւշ միլեօն ճիլտի հալի քիւթիւպտէն
սի կէշմիլ վէ հալը հազըրըն մէհարէթիւնի կի-
էօնիւնէ թէսիւմ էտիպ, «Պէլլէշ միւքէլլա
նէսի» թէսմիլլէ օլընտան պիր տիւնեատա գ
տիմ Պապէլ, Մըսըր, Եունանիլաթան վէ
մա իլան վէ հայրէթէնիլղ սանէմ վէ Մըսը
տան թէշիլլէր րաղպէթ պուլուրսն ֆար
ւոնլար հազըլընտա սէյլէմէյիպ, անճազ պ
էյ զիքը էտէճէյիմ: Պապէլ վէ Նինիլլէ խ
րապալարընտան կէթիլիլլէպ տէ պու արա
նըն Արարաթ տա'իրէսինէ վազ' օլընտան լ
հալարտա Սէհարիպին շէհրի մուհասէրէ,
Հիզգիւսալը միւքէլլարիպ էթտիլլինի, Նէյա
խատանատըն ֆիթուհաթլարընտան Եր
չալէմի մուհասէրէ, Եէհուտիլլէրի էսիր,
մէլիք Սիտգիսնըն օլուլարընը դաթլ,
կէօլլէրինի օլուպ չըգարտըլընը (4 Միւլ-
7) սէյր էտէր իքէն, թասվիլլէրտէն պ
զըլարը պանա օլ գատար մա'լիւմ իտիլլէր
գատարմ Բարքէմիլլէ եազըն վէ ճիրաթ ն
րինին շարգ ստիլլինտէ Պէրէճիք նամ գ
սապանըն գալէսինին իւշիւնճիւ գաթըն
հազըլթի Սիլինին տալլուլը վար տըր
տիլլէրի պիւնանըն գաթիւսը իւզէրինտէ
լան իքի թասվիլլին էյէր գալիմ էլլէր պ
զընմարընը դըրմըշ օլմասալար իտի, պ
լարը հէման պիր առէմ թէրսիմ էթտի,
թասվիլլէրի 'ալի առէմին էսէրի տիր տէ
լէ պիլիլ իտի: Օրատան չըզըպ կիտէր
քէն, 'աղամէթլի պիր պիւնանըն անընտ
մէզմուրըն Ա այլթիլլին ալթուլ եազըլար
հէքք օլունըն կէօրտիլլիւմէ, անը եա
մազտան մազսէտ նէ' օլա տէյիւ տիւշիւ
տիւմ իսէ տէ, կիրիպ տէ պիւնանըն միւլ
քեանէ թիւմարէթիւս (Royal Exchange
օլուպ, տիւնեանըն էն զէնիլլին թիւմար
օրատա եէվմիլլէ 1,000-10,000 լիւրալըպ
պատէլէ էտէր օլտըզընը անլատըլմտա մ
քիւր այլթիլլին թամմ լաիզ օլտըզը եէրէ
զըլմըշ իտիլլինի պուլտըմ:

Լիւրիլլուտէն 1,014 եօլըլլէ «Պրի
Բինկ» նամ վափօրա րաքիպէն աշըլըպ,
կիւնտէն Եէնի տիւնեանըն Ֆիլատէլի
նամ իսկէլլէսինէ լէնկէրէնտազ օլտըզ
տէ, պէնտէնիլղ առէմլէ պէրապէր տօղ
հէր սինտէ վէ հէր տիլարտա անըն սա
տօթու օլան ֆուգարալըպ պէլապընա
րատըլըմտան, անճազ 15 կիւնտէն սա
սէլամէթէ չըգա պիլտիմ:

(Մալա'յը վալ)
ԹՈՐՈՍ Պ. ԽԵԿԵՆ

ԻՆՆԱՍ

'Ան ասըլ Պուրտուրլու օլուպ Աբրա օլ
Յարուլիւն պուլունտան թագրիպէն պիր
մուգատտէմ Գըզըլ Գաղըլգտա գարա վա
եօլունտա իշլէմէք իշիւն կիլթիւշ, վէ
իքի հաֆթա իշլէտիքտէն սօնկրա խա
օլուպ, իզմիրէ խաթախանէյէ կէօթիլլի
միւշ, վէ պիր իքի հաֆթա իշլինտէ քէպ
սըհաթ էտիպ վալիտէսինէ պիր մէքթ
եօլամըշ իսէ տէ, մու'ալիլլէրէն քէնտի
տէն նէ մէքթուպ նէ տէ պիր կէօնէ խա
ալընմամըշ տըր: Մէրգուլմ օրթա պ
ինճէ երկղիւ, զա'իֆ պէտէնիլ, դարա կ
լիւ, գարա դաշը 19 եաշընտա պիր
տիր: Մէրգուլմըն նէրէտէ վէ նէ հալա
տըզընա տա'իր մա'լիւմալթ օլան խա
տօթլարըմըզ սէֆիլ վալիտէսինին կ
եաշարընա մէհամէթէն եա տօղրու
պիլղէ, եալիստ Աւեհաթէր վաթթաթըյէ
տիրմէլլէրինի արղու էտէրիզ:

Պուրտուր
Յունիս 2, 1889

Եարըն կէնճէլլին տու'ա մէճիլի կէտի
Փոշատա Միսիլ Նիւլլին իսանէսինտէ
'ալթ 7½ տա պաշլայաճազ տըր:
Իւսկիւտարտա Ժօղուլարանտա սա'աթ
տա պաշլայաճազ տըր:

ՇՈՒՂՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Բուսի Գունիս 10, վէ Ալաֆրանկա Գունիս 22, 1889

ՅՐԱՆՍԱ ԱՂՎԱԼ Ը ՀԱՁԵՐԵՍԻ

Պուլանսի թարափտարարընըն Գունիս Գա մուսատըֆ Փաղար կիւնիւ Անկուլէմտէ թաւ- թը թէվզըֆէ արնմալարը մէս'էլէսի պիր Պուլանսիսթ թարափընտան մէս'ուսան մէճ- լիսինէ 'արդ էտիւտի: Միւսմիւլէյնի պէյանըն- ճա, միթինկին 'ազտ օլունմաւընըն էվլէլիսի կիւնիւ պիր գարընըվզը գունուրա կէթի- րիպ, հիւրըլէթի նուլթիլէյէ միւստալէլէ էթմէք մագսէտիլէ հիւքիւմէթ մէ'մուրլարը պէօլիւք թէտարիքիւմը 'ասքէրիլէտէ պու- լունմըլար տըր: Խալգ «Եաշասըն Պուլանսի» «Եաշասըն ճիւմ'ուրիլէթ» ալագէսինի րէֆ, էյլէմէլէրի սէպէպիւնտէն մու'ամէլէ ի վաշի- յանէյէ տիւլար օլմուլ տըր: Հիւքիւմէթ մէ' մուրլարընըն պու մու'ամէլէսի Անկուլէմ է- հալիսինի հիւտէթլէնտիւրմիլ օլմալլէ, անլէր քէնտիսինի հիւքիւմէթ մէ'մուրլարընըն մէս- լէքի 'ալէյինտէ փրօթէսթօ էթմէք վագի- ֆէսիլէ միւքէլլէֆ էյլէմիլէր տիր: Տալի- լիլէ նազըրը Մ. Գունսթանս ճէվապէն, Պու- լանսիսթիլէրին անլէրտէն խալլը գըսմը սա'իր շէնրլէրտէն կէլմիլ օլտըզլարը հալտէ, Ան- կուլէմտէ թէճէմիլէ' էթմիլէլէրին, անլէրին նիւմալիլէրի սօգալարը գափալըպ սուլհ ու միւսալէմէթի իւլալ էյլէտիլին, պուլտան պաշգա, հէյ'էթի մէս'ուսէ տ'գաւընտան պի- րինին — Թաշպըն մուսպիլիլէրին պէյանընճա Մ. Տէրուլէտ — խալլը հիւքիւմէթ ի հազը- րէյի իմա էտէրէք «Եաշասըն սարիլլէր» նիտա էթմէյէ թէլլիլէ էթմիլլիլէ, վէ գապ- թիլէ միւքէթթիլլէ պու թէլլիլէտէ պուլու- նան շախսա արգասը սըրա կէլմէսինի էմը էթմէսի իւղէրինէ շախսը մէրգուլմըն գապ- թիլէ միւքէթթիլլէրին 'արտապա սօղրու չէք- մէլլէ միւսմիլլէյնի պաճաղը իլէ պիլէկիլին ինճիթիլլէրին, վէ պուլըն իւղէրինէ 'արապա մապէսէ կէօթիլիլէլիւպ, իլինտէ օլանլարըն թէվզըֆ օլունարըլարըն պէյան էյլէմիլ տիր: Պուլըն իւղէրինէ մէս'ուսան մէճլիսինտէ խալլը շախսթա վէ փաթըրալար վուգու' պուլմալլէ միւքաքէրաթա խիթմա վէրիլմիլ, հախօտ տահա տօղրուսը մէճլիս պիլ ալա գատար թա'թիլ ի միւքաքէրաթ էյլէմիլ տիր: Պուլանսի ֆըրգասընա մէնսուպ գաղէթալար մէս'ուսարըն թա'թիլ ը թէվզըֆէ արնմալարըն էվլէլա գուրուլմըն պիր փլան խալլինի իտ- տի'ա էթմիլլէրի հալտէ, հիւքիւմէթ զալէ- թալարը մէքըլիւր նիւմալիլին Լօնտրատան կէլէն էմը մուճէպիլնճէ վէ ճէն: Պուլանսիլի հէման հէման միւսմիլլէյնի ունուլթիմուլ օլան խալլըն խալլըրընա կէթիլմէք մաղսէ- տիլլէ իճրա էտիլալիլ իտտի'ասընտա պու- լունմագտա տըրլար: Մ. Տէրուլէտ իլէ րէ- ֆիլլէրի իւլ կիւն թա'թիլ ը թէվզըֆտէ գալ- տըգտան սօնկրա սալը վէրիլմիլլէր տիր:

Ճէն, Պուլանսիլին մուհաքէմէսի Աղօսթօ- սըն իպթիտալարընտա պաշալաճաղը մէ'մուլ տըր: Բիվալէթէ նաղարէն, տիվան ը 'ալի ի 'ատիլ գօմիսիօնը ճէն: Պուլանսի 'ալէյինտէ պիր խալլը էվրաք ը մուհիմիլէյէ տէսթիւս օլմըլ, վէ քէնտի րափօթթօսընը միւստա'ի ի 'ուսուլմիլէ ի'թա էթմիլ տիր: Միւստա'ի ի 'ուսուլմիլ տնճաք օն կիւնէ գատար էվրաք ը մէքըլիւրէյի միւթալա'ա իլէ իթթիլիսմիլմէ- սիլին գալէմէ ալա պիլէճէք տիր: Օ զէման ճէն: Պուլանսի իլէ սա'իր միւթթէնիլլէրէ մահքէմէյէ կէլմէլլէրի պապընտա ճէլպնամէ- լէր իրսալ օլունուպ, Ֆրանսա նիգամիմէսի ահքեամընճա էմըլ իթա'աթ էթմիլլէրի պա- պընտա անլէրէ պիր գաշ կիւն միւհիլէթ վէ-

րիլէճէք տիր: Միւհիլէթ ի մէքըլիւրէ խիթա- մընտա անլէր զըյապէն մուհաքէմէ օլունա- ճաղար տըր: Պու արատա թա'թիլ գօմի- սիօնը էլէ կէլիլմիլ օլտըզը պիր թաղմ' էվ- րաղըն թէտգիլլէ մէշղուլ օլաճաք տըր: Ճէն: Պուլանսի անլէրին էվրաք ը մէքըլի- րէտէ խիլանէթէ տէլալէթ էտէր, հախօտ քէնտիլին նամուս ու ի'թիպարընա խալլէ կէթիլլէր պիր շէյ պուլաճաղարընըն իտ- տի'ա էթմէքտէ տիր:

Պիլ կէլէն հաֆթա Մ. Ժիւլ Ֆէրրինին մէս'ուսան մէճլիսինտէ թա'լիլ ու թէրպիլէ- յէ տա'լիլ պիր նուլթիլ իրատը իլէ, անտէ Գաթօլիք քիլիսէսի թարափտարարընը միւ- թէտիլ ճիւմ'ուրիլլէր իլէ պիլլէմէք իլիւն գախտըրմաղա չալըշտըղընը զիւր էթմիլ ի- տիլ: Պու թէլլիլ Գունսթ տը Մէօն թարա- ֆընտան րէտտ էտիլալ: Գունսթ տը Մէօն Գաթօլիք ֆըրգասընա վէքեալէթէն իրատ էթմիլ ի նուլթիլ ճիւմ'ուրիլ ֆըրգալա- րընը հէքթիլլէրինէ րապթ էտէն պիլլիլէք րապթալ քիլիսէ իլէ պիր մուհաքէպէ ի- տիլլին, վէ պու մուհաքէպէ ճիւմ'ուրիլ ֆըրգալարը մահվ ու թէլլիլ էթմէքտէ օլ- տըղընտան, անլէրի մէս'էլէ ի տիլլիլէյի պէրթարաֆ էթմէյէ մուգթէտիլ գըլմաղ ի- չիւն քիլիսէ թարափտարարը անլէրի մէվ- գի' ի իլթիտարտան տիւլմէքտէն գուրթար- մաղա չալըշտաճաղար տըր: Մ. Գիլմէնսօ էթքեար ը միւքիլլէ էրպապը թարաֆըն- տան իրատ էթմիլ ի նուլթիլ տէմիլ տիր քի, «Մ. Ֆէրրի քիլիսէյի խօշնուտ էթմէյէ չալըշտաղլէ պէօլիւք պիր խաթատա պու- լունտըղընը հիսս էթմէլի տիր: Տիւլմէն օ- լան քիլիսէ տիր: Բիլիսէ 40,000 միլիպէր հախօտ փրօֆէսսօրըք սանտալիլլէրինտէն խիլանէթ վա'ղ, վէ 450,000,000 ֆրանք վա- րիտաթ տիլլընը էմը ու թէնպիլի էտէր: Պու տէնէլլիլ գուլվիլլէլէ նէ վէճիլէ մու'ամէլէ էթմէլլիլլէ: Պէնճէ պիլ մուգալլէմէթ, էվլէլէթ, պիլա միւսա'ատէ մուգալլէմէթ էթմէլլիլլէ:» Բիլիսէ իթա'աթ էթմէյէ մէճպուր օլմալլը տըր: Մ. Բիպօ իւլ կիւն սօնկրա պու նուլթիլ շէտիտ պիր ճէվապ վէրմիլ, վէ միւ- սալմէթ ի տիլլիլլէյի իլթիլլալ էթմիլ տիր: Մ. Գիլմէնսօ քէնտիլլէն ինտա օլու- նան պուլրան վէ տէլիլլէրի ինքեարա չա- լըմըլ իսէ տէ, պիլ գաթ քէնտի սէօղլէրի հարֆիլլէն զիւր օլունմաղլէ սիւքիլլէ ին- թիլարա մէճպուր օլմըլ տըր:

Փափա հաղքէթլէրի Փարիս, Լիօն, վէ Պօր- տօ սէրփիլսօփօլարըն իւլթպէլլէրինի գար- տիլալըք իւլթպէլլէն թէրֆիլ, վէ րէ'իս ի ճիւմ'ուր Մ. Գարնօ էրղէվանի պաշըզլարը իլիլլէ սէրալընտա անլէրէ թէսլիլ էյլէմիլ տիր: Պա'տէհու րէ'իս ճիւմ'ուր Մ. Կրէվիլին էյալմընտա թէրք օլունմըլ օլան Գուտտա շէրիլլէ թաղտիս էտիլմիլ, վէ ալին ի մէքըլիւրըն խիթամընտա գարտիլալար րէ'իս ճիւմ'ուր իլէ պէրապէր թա'աթ էյլէմիլլէր տիր: Մ. Գարնօ ափ ալիքեար քիլիսէ իլէ ճիւմ'ուրի- յէթ պէյնիտէ միւսալէնէ արգու էթմէքտէ տիր:

Ինկիլթէրա վէլի ի 'անտը Ինկիլլի հիւքիւ- մէթիլլին փարիստէ մուգիլ Ինկիլլի սէֆիլի- նէ սէրկիլ ի 'ուսուլմիլլին րէսմի քիւլապըն- տա հաղըր պուլունմաճալ պապընտա իթ- թիլալ էթմիլլի մէսլէքտէն խօշնամալը, վէ քէնտի հիսսիլալ ը շախսիլլէրին պիւ- թիւն 'ա'իլլէսի խալլըլլէ սէրկիլ ի 'ուսուլմի- նին զիլարէթիլլէ կիթմէլլէ կէօթէրմիլ տիր: Միւլարիլլէյն վէ 'ա'իլլէսի խալլը միւլէֆիլլի ա- լէթլէրէ րաքիլլէն էյֆիլ գուլլէսիլլին թէ- փէսինէ չըգմըլար տըր: Անլէր խաթիճտէն

կէլիլա տէ իքինճի գաթտան Եօգարը չըգան իլք միւսաֆիլլէր իտի: Գուլլէնին թէփէսին- տէն 'ալտէթլէրի իւղէրինէ, անլէր իքինճի գաթ իսալ իլէ տօլմուլ պուլուպ, ալգըլ նի- տալարը իլէ գապուլ օլունտուլար: Ֆրան- սըլար Ինկիլթէրա վէլի ի 'անտընըն պու զիլարէթիլլէն փէք մահգուլ օլմագտա տըր- լար:

Ի ԱՐԻՃԻՅԷ

Գունիս 12տէ Իրանտանըն ճիւլէթ ի շի- մալիլլէսինտէ վաղի' տէմիր Եօլունտա տէն- շէլլիլ պիր գաղա վուգու' պուլմըլ տըր: Կի- րակի մէթթէպի շալիլալլէրինին պիր պէօլիւ- յիւ րէֆաղաթլարընտա խօճալարը տալի պուլունտըղը հալտէ, կէլլ ու կիւզար էթ- մէք իւղրէ Արմաղ շէհրինտէն հարաքէթ էյ- լէմիլլէր տիր: Կէլմէյէ կիտէն չօճուլար իլէ սա'իր քիլմէլլէրին գաթիլլէսինին 'ատէտի 1,000—1,200 գատար օլուպ, թրէն անճաք իքի միլլէք մէսաֆէ գաթ' էթմիլլէքտէն սօնկ- րա, պիր թէփէյէ չըգմաղա պաշալալընտա եիւքիւն լօգօմօթիլլին չէքէ պիլլէճէլլինտէն աղըր իտիլ թէպէյէլլին էյլէտի: Մաքիլաճը գաթարը մէրքէլլինտէն իքիլլէ պէօլիւպ, էօն թարաֆա տիւլէն նըսֆ գաթար իլէ քէն- տի Եօլունտա տէվալ էյլէտի իսէ տէ, գա- թարըն տիկէր նըսֆընը թէքէլլէլլէրի էյիճէ սէտտ էտիլմէմիլ օլտըղընտան, տա'իմա թէ- գալիւտ էտէն պիր սիւր'աթլէ աշաղը էնմէյէ պաշալըպ, 'աղըպէթ սա'իր պիր թրէնին լօգօմօթիլլին չարիլըմըլ տըր: Էքսէրիսի չօճուլարտան օլմագ իւղրէ, 73 քիլ թէ- լէֆ, վէ պուլտան տահա չօգ քիլմէլլէր մէճ- րուհ օլմուլար տըր:

—Սամօա Գունսթրանսընըն Գունիս 14է թէստիլլէ էտէն իճթիմալընտա Սամօա մու- 'ահէտէնամէսի Ալմանիա, Ինկիլթէրա վէ Միւթթէնիտէ ի Ամէրիգա մուրախսալարը թարաֆլարընտան իմգալանմըլ տըր: Միւթ- թէնիտէ ի Ամէրիգա հիւքիւմէթի մու'ահէտէ- նին պա'ղը ճիւլէթլէրինէ օլան ի'թիլաղըն- տան վաղ կէլմէսիլլէ պէրապէր, մուհիւ- տէնամէնին վաշիլլէլլէնտա իճթիմա' էտէճէք մէճլիս ի ալան թարաֆընտան թախտիլ է- տիլմէսիլլէ թա'թիլ ը թէ'միլլէն ալմըլ տըր: Միւթթէնիտէ ի Ամէրիգա մէճլիս ի ալանը անճաք կէլլէճէք Դեկտեմբեր ալընտա թէ- ճէմիլլէ էտէճէլլինտէն, մէքըլիւր վաղթա գա- տար ճէլլէրէտէ աշալը հաղըրէ իպալ օլու- նաճաք տըր: Ագտ օլունան մու'ահէտէ նա- մէ աշքեամընճա, Սամալըլար քէնտի գրալ- արընը ինթիլապ էտէճէլլէրի կիպի, առա- արընը րէ'իլլէրինտէն միւլէքքէպ պիր ալան մէճլիսի իլէ ա'գասը էնալի թարաֆընտան ինթիլապ օլունմըլ պիր մէս'ուսան մէճ- լիսինէ մալիք օլաճաղար տըր: Ալմանլարըն գարար ու զիլանլարը թաղմին էտիլլէճէք, վէ արաղի մէս'էլլէսինին թէսլիլլէսի իլիւն խուսուսի պիր գօմիսիօն թա'եիլն էտիլլէ- ճէք տիր:

—Գունիս 14, 13տէ Գրալ Հիւմպէրթ իլէ վէլի ի 'անտը շէհրին աշալը սընհիլլէսինին իսալը իլիւն իճրա օլունան 'ամէլլիլալը կէօղտէն կէլիլմէք իւղրէ Նափօլլէյն կիթ- միլ տիր: Ամէլլէ թաղըմընա մախսուս խա- նէլլէր Եափըլմագտա իտիլ կիպի, ֆուգարա մահալլէլլէրի գուրպիլլէտէ պիր միլլէթ պաղէն- սի քիւլապ օլունմըլ, վէ սա'իր թէտապիլ ի հաքիմանէ իթթիլալ օլունմագտա տըր:

—Ալմանիա, Ալմաթիլա վէ Բուսիա տէվ- լէթլէրի Իսվիլլէրա ճիւմ'ուրիլլէթիլլէնտէն Իս- վիլլէրալա իլթիլալ էթմիլ օլան էճնէպիլլէր

